

Z á k l a d n í š k o l a M j r. A m b r o ž e B í l k a a M a t e ř s k á š k o l a M e t y l o v i c e
příspěvková organizace

č.j. ZŠ/201/Sp/12

ŠKOLNÍ VDĚLÁVACÍ PROGRAM

Dobrá škola – cesta do budoucnosti

MOTTO: „Chytré je ucho, které neposlouchá hloupé řeči.“

(B. Němcová)

II. Úvod:

Charakteristika oboru vzdělávání – základní vzdělávání

Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání je spojeno s povinností školní docházky. Plnění povinnosti školní docházky se řídí §36 až §43 školského zákona.

Organizace základního vzdělávání

Organizaci základního vzdělávání včetně možnosti zřízení přípravných tříd základní školy upravuje §46 a §47 školského zákona. Průběh základního vzdělávání se řídí §49 a §50 školského zákona. Podrobnosti o organizaci a průběhu základního vzdělávání stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí §51 až §53 školského zákona. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Získání stupně vzdělání a ukončení základního vzdělání

Získání stupně vzdělání se řídí §45 školského zákona a ukončení základního vzdělávání §54 a §55 školského zákona.

Pojetí a cíle základního vzdělávání

Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních vzdělávání.

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky

k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodný způsob řešení problémů.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuka přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností aktivně podílet na životě společnosti.

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní k druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, v jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV)

Rámcový vzdělávací program:

- vychází z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vychází z koncepce celoživotního vzdělávání
- formuluje očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání
- podporuje pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání

Principy RVP ZV:

- navazuje svým pojetím na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání
- vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo
- zařazuje jako závaznou součást základního vzdělávání průřezová témata s výrazně formativními funkcemi
- podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod a forem výuky ve shodě s individuálními potřebami žáků
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- je závazný pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání

Tendence ve vzdělávání navozované a podporované Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání:

- zohledňovat při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti žáků
- uplatňovat variabilnější organizaci a individualizaci výuky podle potřeb a možností žáků a využívat vnitřní diferenciaci výuky
- vytvářet širší nabídku povinně volitelných předmětů pro rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků
- vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky
- prosadit změny v hodnocení žáků směrem k průběžné diagnostice, individuálnímu hodnocení jejich výkonů a širšímu využívání slovního hodnocení
- zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol
- zvýraznit účinnou spolupráci s rodiči žáků

III. Tvorba ŠVP školy a učební plán školy

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Charakteristika ŠVP
4. Učební plán
5. Vzdělávací oblasti, vzdělávací obsah, vyučovací předměty
6. Hodnocení žáků, autoevaluace školy

1. Identifikační údaje

předkladatel: Základní škola Mjr. Ambrože Bílka a Mateřská škola Metylovice, příspěvková organizace

adresa školy: 739 49 Metylovice 620

ředitelka školy: PaedDr. Renata Spustová

kontakty: tel.: +420 558 686124,
mobil: +420 731 026 132
e-mail: zs_metylovice@802.cz

IČO: 61963682

RED-IZO: 600133966

zřizovatel: Obec Metylovice

adresa : 739 49 Metylovice 495

kontakty: tel.: 558686 255, 558 686 129

platnost dokumentu od: 03.09.2012

2. Charakteristika školy

Základní škola Mjr. Ambrože Bílka a Mateřská škola Metylovice

Leží v malebném podhůří Beskyd, 4 km od Frýdlantu nad Ostravicí, v obci zvané Metylovice, která čítá cca 1 700 obyvatel. Čestný název nese škola po Mjr. Ambroži Bílkovi, místním rodákovi, který padl v boji u Dukly a jehož pamětní deska je umístěna vlevo od vstupního vchodu do budovy školy. Škola je malotřídní s kapacitou 90 žáků. Součástí je mateřská škola (samostatná budova), školní družina a školní jídelna – výdejna. Škola nemá vlastní tělocvičnu.

2.1. Materiálové, prostorové, technické a jiné podmínky

Vzhledem k tomu, že budova školy je stará více než 130let, nespĺňuje některé základní současné požadavky technických a materiálních podmínek pro provoz a hygienu škol. Zřizovatel zpracoval projektovou dokumentaci a požádal stát o dotaci na rekonstrukci školy, která by vyřešila odstranění veškerých provozních nedostatků.

Výuka probíhá ve třech prostorných učebnách, v počítačové učebně a keramické dílně. Školní družina má 1 oddělení a pro svoji činnost samostatnou místnost.

K dispozici jsou dvě interaktivní tabule, dataprojektory, velkoplošná televize, kazetové magnetofony a přehrávače CD.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje kolektiv pedagogických pracovníků již několik let. Výhodou tohoto neměnného kolektivu je velmi úzká spolupráce, operativní jednání, bezprostřední komunikace, dobré vztahy na pracovišti a několik dalších aspektů, vycházejících z kladů malých kolektivů.

Pedagogický sbor tvoří:	
ZŠ	vzdělání
učitelka	VŠ 2.st.,M/ZT
učitelka	středoškolské
učitel	VŠ 1.st.
ředitelka/učitelka	VŠ
	2.st. M/F
vychovatelka ŠD	DPS – vychov.
MŠ	
vedoucí učitelka	SPgŠ pro MŠ
učitelka	V současné době bakalářské studium pro MŠ

2.3. Zájmová činnost

Ve škole pracují zájmové útvary – keramika, florbal, turistika, folklórní soubor Beseda, hra na kytaru, náboženství a mažoretky. Žáci také navštěvují sportovní oddíly v obci, které pracují pod TJ Sokol – gymnastika, fotbal, odbíjená, jsou členy místního sboru dobrovolných hasičů, dojíždí do ZUŠ Leoše Janáčka, která působí v nedalekém Frýdlantu nad Ostravicí.

2.4. Spolupráce školy

Školská rada, která hodnotí činnost školy, vzdělávací výsledky a její provoz, pracuje již několik let. Školská rada má 3 členy, v současné době, po komunálních volbách, bude nové zastupitelstvo obce jmenovat do Školské rady nové zástupce. Dále škola spolupracuje se Sdružením rodičů Metylovice, o.s., které připravuje v průběhu školního roku již tradiční akce pro děti – Mikulášskou nadílku, maškarní ples, zábavné dopoledne ke Dni dětí, podílí se na

třídních výletech apod. Sama ZŠ organizuje 4 x ročně třídní schůzky s rodiči, individuální konzultace s rodiči, v závěru školního roku „Posezení u ohníčku“ s rodiči. Vedení školy úzce spolupracuje s PPP ve Frýdku – Místku při řešení výchovných a vzdělávacích problémů žáků, v letošním školním roce i se Speciálním pedagogickým centrem v Ostravě.

Velmi dobrá spolupráce je rovněž s odloučeným pracovištěm KVIC ve Frýdku – Místku.

Dlouhodobými spolupracovníky školy jsou i členové místního sboru dobrovolných hasičů, Horská služba, dopravní policie ČR ve Frýdku – Místku, ke Dni matek organizuje škola ve spolupráci s místní organizací KDU-ČSL vystoupení pro maminky. Se zřizovatelem se ředitelka školy schází dle potřeb, s řediteli ostatních škol regionu 2 x ročně na poradách svolávaných vedoucí odboru školství obce s rozšířenou působností ve Frýdlantu n. O., individuálně s řediteli škol v regionu rovněž dle potřeb, zvláště s vedením škol, kam žáci nastupují do 6. ročníku.

2.5. Soutěže a projekty

Ve škole využíváme v rámci výuky projekt „Zdravé zuby“, „Den jódu“, „Mezinárodní den jazyků“ regionální projekt ve sběru papíru (již třetím rokem jsme se umístili na 2. místě), projektový Den evropských jazyků, Den Země. Účastníme se okrskových kol ve vybíjené a MC Donald's Cupu – fotbal.

Školní soutěže a projekty: Drakiáda, Sněhové stavby, Vánoční koncert, Den matek, výstava v místním muzeu.

3. Charakteristika ŠVP

Hlavní cíle

- Dobrá atmosféra mezi učiteli a žáky
- Moderní škola
- Bezpečné prostředí uvnitř i vně školy

3.1. Cíle vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
3. Všestranně a účinně komunikovat
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost
6. Projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
8. Tolerance a ohleduplnost k jiným lidem
9. Poznání svých možností, životní a profesní orientace

3.2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj.

Pro žáky i pro pedagogy naší školy jsme zvolili základní postupy směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

Pedagog:

- integruje učení do smysluplných celků

- rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatných úkolů)
- pěstuje návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce

Žák:

- nachází souvislost mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá informační technologie
- nové poznatky vyvozuje na základě osobní zkušenosti a řízené činnosti (činnostní učení)
- vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje a využívá je v dalším učení
- uvědomuje si potřebu spolupracovat a navazovat na práci druhých
- nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků

2. Kompetence k řešení problémů

Pedagog:

- využívá vhodných metod k rozvoji kreativity (projektové vyučování, kooperativní učení ...)
- předkládá žákům problémy vázané na učební látku i každodenní život

Žák:

- užívá základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakci, syntézu, analýzu)
- stanovuje vhodný způsob řešení problémů, vyhodnocuje jeho správnost, nenechá se odradit počátečním nezdarem
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací

3. Kompetence komunikativní

Pedagog:

- klade důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu
- seznamuje žáky se základními prostředky komunikace verbální i nonverbální
- uskutečňuje diskuse

Žák:

- prezentuje své názory a svou práci na veřejnosti
- vyjadřuje se kultivovaně
- hovoří k věci
- obhájí své stanovisko vhodnými argumenty

4. Kompetence sociální a interpersonální

Pedagog:

- zařazuje práci ve dvojicích a skupinách
- společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- upevňuje dobré mezilidské vztahy (organizování akcí společných pro 1. ročník a MŠ, 1. – 5. ročník ...)
- podporuje potřebu pozitivních citů v chování jedince, jeho jednání a prožívání životních situací a jejich sdílení s ostatními
- organizuje třídní a školní akce vedoucí k vytvoření pocitu sounáležitosti, dobrých vztahů mezi žáky a navození důvěry mezi učitelem a žákem

Žák:

- organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky své práce ve skupině
- neubližuje mladším spolužákům
- má radost z úspěchu spolužáků
- v případě potřeby vyslechne spolužáka, poradí mu a pomůže
- nachází citlivý vztah ke svému prostředí a přírodě

5. Kompetence občanské

Pedagog:

- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem
- prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty (charitativní akce ...)
- podporuje vlastní sebedůvěru u žáků (poskytnutí prostoru pro prezentaci dovedností žáků)
- jedná s úctou a respektem se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, krltury a rodinného zázemí

Žák:

- nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se
- respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- zná svá práva i povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí
- uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty

6. Kompetence pracovní

Pedagog:

- Vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni
- Zapojuje žáky do činností a aktivit školy podporujících zdraví a do propagace zdravého životního stylu
- Vytváří preventivní programy s cílem podporovat dušení i sociální zdraví jedince

Žák:

- Uplatňuje v běžném životě některé složky zdravého životního stylu

3.3. Průřezová témata

Průřezová témata procházejí napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Charakteristiky průřezových témat jsou rovněž uvedeny v RVP ZV.

3.3.1. Osobnostní a sociální výchova

3.3.2. Výchova demokratického občana

3.3.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.3.4. Multikulturní výchova

3.3.5. Environmentální výchova

3.3.6. Mediální výchova

3.3.1. Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

3.3.2. Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3.3.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

3.3.4. Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

3.3.5. Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

3.3.6. Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Přehled průřezových témat v jednotlivých ročnících je zpracován v příloze č. 1.

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stále zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

3.4.1. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Vycházíme ze zákona č. 561/2004 Sb., vyhlášky č. 73/2005 a z RVP ZV, kapitoly 8., kde jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na

základě lékařského a speciálně-ped. vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy apod.) i místním specifikům (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně soc. péče, atd.)

Zásady práce pro žáky se zdravotním postižením:

- respektování zvláštností a možností žáka
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lépe)
- dodržení jednotlivých vývojových etap (důležité je „nepřeskakovat“)
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních metod a forem při práci
- dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými možnostmi, v nichž je úspěšné (zásada všestrannosti)
- snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit (zásada soustavnosti)

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- dohoda s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury

3.4.2. Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Při diagnóze specifické poruchy učení postupujeme následovně:

- seznámení všech pedagogů s poruchou žáka a s jejími specifiky
- dohodneme se s rodiči na možnostech úzké spolupráce
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a s možnostmi úlev
- vypracujeme individuální vzdělávací plán
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- zajistíme žákovi potřebné pomůcky

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování svahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa
- odstranění rušivých vlivů při práci
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- zařazování relaxačního cvičení

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu.

3.4.3. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně i jazykově odlišného. Hlavním problémem bývá zpravidla i nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka.

Zásady pro práci se žáky se sociálním znevýhodněním:

- v případě potřeby vypracování individuálně vzdělávacího plánu
- vytvoření příznivého klimatu ve školním prostředí
- zajištění specifických učebnic a pomůcek
- volba odpovídajících metod a forem práce
- případná pomoc asistenta pedagoga
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm

3.5. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho rodiči. Především u žáků do 9 let je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru.

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytnout v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- Žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- Problematický přístup k pravidlům školní práce
- Tendence k vytváření vlastních pravidel
- Sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- Vlastní pracovní tempo
- Vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- Malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- Rychlá orientace v učebních postupech
- Záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi v oboru
- Kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- Vhled do vlastního učení
- Zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- Potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifickým žáků.

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků:

- Individuální vzdělávací plán
- Doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- Zdávání specifických úkolů
- Zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- Vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- Účast ve výuce některých se staršími žáky

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

4. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník – hodinová dotace					
		1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	9	9	7	7	40
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	-	-	7
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
	Přírodověda	-	-	-	2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10

Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkový počet hodin		20	22	25	25	26	118

Disponibilní časovou dotaci jsme rozložili do vzdělávacích oblastí tak, že jsme posílili o 6 vyučovacích hodin předmět český jazyk a literatura, anglický jazyk o 1 hodinu ve 2. ročníku, vzdělávací oblast člověk a jeho svět o 3 vyučovací hodiny a matematiku o 4 vyučovací hodiny. V 5. ročníku je nově zaveden předmět Informatika.

Obecné poznámky:

Základní vyučovací jednotkou nemusí být vždy vyučovací hodina (45minut), vyučující mají právo délku jednotky aktuálně upravit dle potřeb žáků např. při integraci předmětů, při projektech apod., ale musí přitom dodržet časovou proporci jednotlivých předmětů v týdnu a zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace)

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk:

Vzdělávání končí na úrovni A1 vymezené Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky.

5. Vzdělávací oblasti, vzdělávací obory, vzdělávací obsah, vyučovací předměty

Vzdělávací oblast je v naší škole rozdělen do sedmi vzdělávacích oblastí:

- Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura, cizí jazyk, etická výchova
- Matematika a její aplikace: Matematika, etická výchova
- Informační a komunikační technologie: Informatika, etická výchova
- Člověk a jeho svět: Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda, etická výchova
- Umění a kultura: Hudební výchova, Výtvarná výchova, etická výchova
- Člověk a zdraví: Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, etická výchova
- Člověk a svět práce: Pracovní činnosti, etická výchova

Vzdělávací obsah je dále členěn na 1. období (1. – 3. ročník) a na 2. období (4. a 5. ročník).
Vzdělávací obsah je tvořen očekávanými výstupy a učivem. Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a věřitelné. Na konci 3. ročníku jsou očekávané výstupy orientační (nezávazné), na konci 5. ročníku jsou závazné. Učivo je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů. Učivo je dále rozpracováno do jednotlivých ročníků a je závazné.

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů je rozčleněn do vyučovacích předmětů a rozpracován v učebních osnovách tak, aby bylo zaručeno směřování k rozvoji klíčových kompetencí.

Charakteristika jednotlivých vzdělávacích oblastí je uvedena v RVP ZV.

Pro jednotlivé vyučovací předměty používáme tyto zkratky:

Čj – Český jazyk a literatura

Př – Přírodověda

Aj – Anglický jazyk

I – Informatika

M – Matematika

Hv – Hudební výchova

Prv – Prvouka

Vv – Výtvarná výchova

VI – Vlastivěda

Tv – Tělesná výchova

Pč – Pracovní činnosti

5. 1. Rozpracování vzdělávacího obsahu

Vzdělávací oblast: 1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: 1. 1. Český jazyk a literatura

Vzdělávací složka : **Jazyková výchova**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

1. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ve známých i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

2. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova více významová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Vzdělávací složka : **Komunikační a slohová výchova**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

1. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

2. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená
- posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Vzdělávací složka : Literární výchova

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

1. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

1. ročník

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- sluchově i graficky rozlišuje hlásky, krátké a dlouhé samohlásky
- graficky i sluchově rozlišuje jednotlivá slova ve větě
- syntetizuje hlásky do slabik a slabiky do slov a obráceně
- při výslovnosti respektuje správnou intonaci, přízvuk a podržuje přiměřené tempo mluvy
- rozlišuje interpunkční znaménka včetně intonace na konci věty
- vymýšlí slova opačného a blízkého významu

Učivo:

Zvuková analýza a syntéza slov, rozlišení hlásek a slabik

Grafická analýza a syntéza slov

Grafické i zvukové rozlišení jednotlivých slov ve větě

Sluchové, grafické rozlišení samohlásek

Řídky a hlasová a dechová cvičení na posílení fonemického sluchu

Modulace souvislé řeči

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- čte pozorně a plynule se správným přízvukem slabiky, slova, jednoduché krátké texty z knih s větším typem písma
- odpovídá na otázky z textu
- reprodukuje, recituje básně
- pokouší se o dramtizaci
- čte krátké texty s porozuměním obsahu
- pojímá čtení jako zdroj informací
- aktivně naslouchá mluvenému slovu
- na slyšené slovo reaguje věcně
- vyjadřuje se závisle na komunikační situaci
- respektuje střídání role mluvčího a posluchače
- zdvořile vystupuje
- zdvořile se zeptá a doptá se na podrobnosti
- rozumí otázce a dá věcnou odpověď
- vyptá se na věci obsažené v slyšeném textu
- volí správnou hlasitost, nepřekřikuje ostatní, nevyrušuje
- postupně zvládá techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, melodie, rytmické členění)
- upevňuje si pečlivou výslovnost
- vhodnými slovy a gesty a mimikou zahájí a ukončí dialog
- vhodnými výrazy vyjádří žádost, omluvu, sdělení
- verbálně vyjadřuje prostý děj
- verbálně popisuje základní znaky různých objektů
- vhodnou mimikou a intonací hlasu se pokouší o dramtizaci textu
- vypráví o dojmech z četby, z televize
- vymýšlí a domýšlí příběhy
- souvisle vypráví, modeluje, dramtizuje, ilustruje vlastní příběh
- souvisle vypráví o rodině, přírodě, škole na základě vlastního prožitku
- hledá okolnosti, příčiny, pozadí dějů a věcí

- osvojí si správné hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem, síla přitlaku)
- připraví si prostředí vhodné ke psaní
- zvládá techniku psaní
- píše úhledně, čitelně, přehledně
- osvojí si tvary normovaného písma
- dodržuje výšku a sklon písma
- stejnoměrně obtahuje
- zvládá všechna písmena a číslice
- zvládá všechny spoje mezi písmeny
- orientuje se v prostoru, respektuje řádky, píše zleva doprava
- napíše svoji adresu a na dopisní obálku, ví kam ji umístit
- formuluje verbálně i písemně blahopřání k svátku, Velikonocům, Vánocům ...
- napíše krátký dopis, sdělení, osvojuje si formu dopisu
- vypráví děj pomocí obrázku
- třídí obrázky dle posloupnosti dějové osnovy
- vypráví děj podle obrázkové osnovy

Učivo:

Etapa jazykové přípravy – jazyková, zraková a sluchová příprava

Všechny hlásky a čtení všech písmen

Analýza a syntéza slabiky

Čtení nejdříve slabik otevřených a později zavřených a z nich složená slova

Čtení slov s dvojhláskami

Čtení slov s dvěma souhláskami na začátku

Čtení slov s dvěma souhláskami uprostřed

Čtení slov se zavřenou slabikou se dvěma souhláskami na začátku (mrak, dnes)

Čtení složitějších více slabičných slov (chapadla, rampouch)

Čtení slov se skupinami di, ti ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě

Čtení slov se slabikotvornou souhláskou r, l

Čtení jednoduchých krátkých naučných textů ve slabikáři, či dle výběru učitele

Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost, vzkaz, zpráva, dialog na základě obrazového materiálu, oslovení, zahájení, ukončení dialogu, prosté dějové vyprávění, rozhovor, pozorné naslouchání řeči druhého, přednes literárních textů

Krátká dechová a hlasová cvičení na procvičení správné výslovnosti a správného dýchání při mluveném projevu, intonace a přiměřené hlasitosti

Rozhovory na různá témata ze života dětí ve dvojicích a ve skupinách

Vyjádření dějové osnovy pomocí obrázků, vyjádření děje dle této dějové osnovy – verbálně

Popis jednoduchých předmětů, zvířat, rostlin

Hádky, říkadla, písně, pohádky, bajky, literární příběhy, dětské časopisy, televizní pořady, neliterární příběhy

Cviky na uvolnění ruky motivované různými říkadly, úchop malého míčku – procvičení svalů, postupné napětí a uvolnění svalů v rukách

Správný úchop tužky, pera

Uvolňovací cviky – počáteční psaní

Hygienické návyky při psaní – nohy na zemi, trup nakloněný mírně nad lavicí, oba lokty na lavici, nakloněný sešit na správnou stranu (praváci doleva)

Orientace v prostoru – vlevo, vpravo, nahoře, dole

Normované psací písmo – písmena malá, velká, číslice, interpunkce, spoje mezi písmeny, výška a sklon písma

Literární výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- tvořivě pracuje s literárním textem, přednáší říkanky, hádky, básničky, drammatizuje pohádky, výrazně předčítá krátké literární texty, reprodukuje přečtený či slyšený text, výtvarně doprovází přečtený či slyšený text

- osvojuje si elementární základy literární teorie, rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň, bajku
- sestaví jednoduchý rým

Učivo:

Pohádka, hádanky, říkanka

Rým, báseň, bajka, spisovatel, kniha, časopis, čtenář, básník, divadlo, herec

Využití dětských časopisů, pořadů MAK, televize, návštěva v knihovně

Doporučení spisovatelé: J. Čapek, F. Hrubín, K. J. Erben, B. Němcová, J. V. Sládek, E. Petiška, K. Čapek, V. Čtvrtek

2. ročník

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- rozpozná slovo a umí je přenést na grafickou podobu
- sluchově rozlišuje hlásky, slabiky, souhláskové skupiny
- zvládá písemně odlišit krátké a dlouhé samohlásky
- rozlišuje sluchově slova ve větě
- obohacuje si slovní zásobu
- vyhledává, porovnává a zařazuje slova
- seznamuje se slovními druhy, vyhledává je v textu a používá v samostatném projevu
- spojuje věty vhodnými spojovacími výrazy
- rozeznává větu jednoduchou a souvětí
- spojku nahrazuje vhodnějšími spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět
- podle smyslu věty poznává záměr a postoj mluvčího
- osvojuje si psaní velkých písmen na začátku věty a vlastních jmen osob, měst a zvířat
- zvládá psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách

- seznamuje se a procvičuje psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- píše u, ů, ú bez složených slov
- zvládá abecedu

Učivo:

Samohlásky (dlouhé, krátké)

Souhlásky (měkké, tvrdé, obojetné)

Dvojhásky

Rozdělení věty na jednotlivá slova

Synonyma

Antonyma

Slova nadřazená, podřazená, souřadná

Slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, přídavná jména

Skladba

Věta jednoduchá a souvětí

Spojky

Druhy vět, interpunkce

Interpunkce (podle obsahu věty)

Měkké a tvrdé souhlásky

Psaní slov s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě

Psaní velkých písmen

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- pozorně plynule čte text přiměřeného rozsahu

- orientuje se v textu a vyhledává klíčová slova
- pochopí jednoduchý pokyn
- zapamatuje si sdělení a jedná v souladu s ním
- naslouchá soustředěně spolužákům
- k slyšenému sdělení klade otázky
- správně dýchá a vyslovuje včetně citového zabarvení hlasu
- upevňuje pečlivou výslovnost
- opravuje výslovnost vadnou a nedbalou
- odstraňuje překotnost a drmolání
- ovládá své nutkání vykřikovat a překřikovat
- souvisle se vyjadřuje
- nahrazují slova hrubá, domácká, přehnaně citově zabarvená
- objasní rozdíl jazyka pro soukromí a pro veřejnost
- obměňuje a vymýšlí příběhy
- získává si zájem posluchačů
- dodržuje zásady správného sezení, hygieny zraku, zacházení s graf. materiálem
- nacvičuje a procvičuje správné tvary písmen a číslic
- individuálně odstraňuje nedostatky v psaní tvarů
- napíše svoji adresu, přání, pozdrav z prázdnin
- zvládá písemný popis jednoduchého předmětu, osoby, jednoduchý recept
- řadí dějové posloupnosti
- pomocí obrázků, značek nebo slov vyznačí uzlové body příběhu

Učivo:

Čtení praktické a věcné

Souvislé čtení s porozuměním

Praktické naslouchání

Obhajoba odlišného názoru

Domlouvání společné práce (spolupráce)

Věcné naslouchání

Mluvený projev

Střídání rolí (posluchač – vypravěč)

Projev před celou třídou

Dramatické vyprávění

Básničky, říkanky

Převyprávění textu

Obměňování příběhů

Telefonování

Rozvoj slovní zásoby

Užití mimiky a gest

Nahrazování krásnějšími, přesnějšími, vhodnějšími výrazy

Vyprávění vlastních příběhů, zážitků z prázdnin

Vyprávění o svých osobních příhodách

Správné držení pera

Procvičování jemné motoriky ruky

Nácvik úhledného, čitelného a přehledného písemného projevu

Žánry – adresa, přání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, popis, postup činnosti, dopis, vzkaz

Obrázková osnova

Literární výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- snaží se o plynulé čtení, správné frázování
- usiluje o věrné podání obsahu
- vyjadřuje své zájmy a pojmenovává oblíbené žánry a témata

- při poslechu četby i při vlastním čtení si všímá rozdílů mezi veršem a prózou
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- seznamuje se s pověstmi
- rozlišuje základní pojmy literární teorie

Učivo:

Přednes vhodných literárních textů

Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu

Dramatizace

Čtení pohádek, povídek

Verše

Ilustrace, dramatizace

Tiché čtení

Hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, kniha, verš, rým, přirovnání, bajka

3. ročník

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- rozpozná výrazy stylově neutrální, citově zbarvené, hanlivé
- charakterizuje synonyma, opozita, slovy významem souřadná, nadřazená, spisovná, nespisovná
- rozliší základní části slova, zabývá se stavbou slova
- rozliší ohebné a neohebné slovní druhy se zaměřením na podstatná jména a slovesa
- určí rod, číslo, pád podstatných jmen
- správně užívá pádových otázek
- rozpozná vazby předložek se substantivy v náležitých pádech

- u sloves správně užívá osobu, číslo, čas, užívá různé obměny osoby, čísla, času
- časuje jednodušší slovesa
- v textu pozná přídavná jména
- v psané podobě rozliší větu jednoduchou, nesložitá souvětí
- spojuje jednoduché věty do souvětí spojkami a dalšími spojovacími výrazy, používá interpunkční znaménka
- napíše vzorec pro jednoduchá souvětí
- zvládne pravopis vyjmenovaných slov a frekventovaná slova s nimi příbuzná, koncovek sloves přítomného času
- správně píše vlastní jména
- zdůvodňuje složitější tvary na spodobu
- vyhledává a řadí slova podle abecedy
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a pracuje s nimi

Učivo:

Slovní zásoby, význam slov – slova souřadná, podřazená, nadřazená, stylově neutrální, citově zabarvená, hanlivá, synonyma, opozita

Tvoření slov, stavba slova – kořen, předpona, přípona

Slovní druhy, slova ohebná a neohebná

Rod, číslo, pád podstatných jmen

Osoba, číslo, čas u sloves

Poznávání přídavných jmen

Věta jednoduchá a souvětí

Interpunkce v souvětích, vzorce jednoduchých souvětí

Spodoba, zdůvodňování složitějších tvarů

Vyjmenovaná slova, slova příbuzná – jednodušší tvary

Psaní velkých písmen u vlastních jmen osob, zvířat, měst, hor, řek ...

Abeceda, řazení slov dle abecedy, hledání v Pravidlech českého pravopisu

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- vyhledává v textu důležité věty a klíčová slova
- zvládá správnou techniku čtení, plynulost, frázování, větný přízvuk, sílu hlasu
- využívá četby jako zdroje informací, z textu je vyhledává, některá tvrzení si ověřuje z jiných zdrojů
- z textu odhadne některé vlastnosti či postoje osob
- zvládá individuálním tempem tiché čtení, čtení s porozuměním
- vede rozhovor, účastní se diskuse, beseduje
- v mluveném slovu užívá základní zdvořilostní obraty, vhodné výrazy
- správně artikuluje, člení souvislý projev, při tom správně dýchá
- vystihne jednoduchými výrazy náladu, své názory, pocity
- při mluveném projevu zvládá pozdrav, oslovení, omluvu, prosbu, vyřídí vzkaz, zprávu, oznámení, komunikuje přes telefon, vystupuje zdvořile
- při rozhovoru dokáže oslovit, zahájit a ukončit rozhovor
- při písemném projevu zvládá psaní adresy, blahopřání, pozdrav z výletu, přání k Vánocům ...
- tvoří osnovu vyprávění
- popíše oblíbenou hračku, pracovní postup jednoduché činnosti, předmětu
- vypráví podle obrázkové osnovy

Učivo:

Technika čtení, plynulost, frázování, větný přízvuk, síla hlasu, artikulace, dýchání

Čtení tiché, čtení s porozuměním, čtení jako zdroj informací

Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, telefonování, zahájení a ukončení dialogu

Rozhovory o četbě, besedy, diskuse

Adresa, blahopřání, přání, pozdrav

Osnova vyprávění

Popis vyprávění podle obrázkové osnovy

Literární výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- tvořivě pracuje s literárním textem, sděluje své zážitky o knihách v rozhovorech
- volně reprodukuje přečtený text, vystihne obsah a smysl textu
- vyhledává v textu informace podle pokynů učitele
- dramaturgizuje pohádku
- výtvarně pohádku ztvární
- s pomocí učitele provádí rozbor básně
- čte články nejen z čítanky, ale i jiné texty a knihy přiměřené jeho věku
- věnuje se doporučené mimočítankové četbě, ve třídě pak předčítá oblíbené pasáže ze své knížky
- čte naučné texty a encyklopedie
- přednáší básně a vhodné úseky prózy v individuálním tempu, správně při tom frázuje
- na praktických příkladech rozpozná prózu, poezii, pohádku, povídku, pověst
- velmi jednoduchým způsobem vysvětlí vybrané literární pojmy
- založí si čtenářský deník a do něj stručně zapisuje přečtené knihy vč. Jednoduchého výtvarného ztvárnění
- navštěvuje školní knihovnu, městskou knihovnu

Učivo:

Literární texty, volná reprodukce textů, dramaturgizace textu

Naučný text, encyklopedie

Pojmy: próza, poezie, pohádka, povídka, pověst, román, bajka, verš, rým, přirovnání, básnický přívlastek, ilustrátor, divadlo, herec, režisér, řeč autora a postav

4. ročník

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- charakterizuje význam slov, psaní znělých a neznělých souhlásek, slova spisovná, nespisovná, abecedu (abecední řazení slov), psaní velkých písmen
- rozpozná základní části slova
- rozliší složitější předložky a předpony
- v písemném projevu využívá znalosti vyjmenovaných slov po b, f, l, m, p, s, v, z
- určuje slovní druhy v textu
- vyhledává a rozlišuje zvrtné, neurčité tvary (infinitivy), tvary jednoduché a složené, určuje slovesné kategorie, časuje slovesa v přítomném, budoucím a minulém čase
- u podstatných jmen určuje vzory
- procvičuje skloňování názvů svátků a míst (Čechy, Hradčany, Pardubice)
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojky v souvětí, v několikanásobném větěném členu
- vyhledává podmět, rozliší podmět holý a rozvitý, seznámí se s několikanásobným a nevyjádřeným podmětem
- vyhledává přísudek, rozliší přísudek holý, rozvitý

Učivo:

Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)

Tvarosloví: slovní druhy, tvary slov

Skladba: věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Pravopis: lexikální

Komunikační výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- vypravuje podle obrázkové osnovy
- sestavuje osnovu, obsah, adresu, pohlednici, dopis, přání, blahopřání, oznámení
- popisuje osoby, pracovní činnosti
- nacvičuje telefonování
- čte přiměřeně náročné texty
- orientuje se v naučných textech
- tvořivě pracuje s literárním textem (vytváří vlastní tvorbu na určené motivy, dramatizuje, srovnává texty z různých hledisek)
- vybírá si četbu podle osobního zájmu
- třídí a zaznamenává poznatky (učí se zapisovat poznámky)
- věcně, přesně formuluje svá sdělení
- ve styku s ostatními dětmi bere ohled na partnery, předchází nedorozumění

Učivo:

Čtení: plynulé, znalost orientačních prvků v textu

Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)

Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)

Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)

Mluvený projev: vyjadřování závislé na komunikační situaci

Komunikační žánry: zpráva, oznámení, dialog na základě obrazového materiálu

Základní komunikační pravidla (střídání rolí mluvčího a posluchače)

Písemný projev: žánry písemného projevu: blahopřání, adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis

Literární výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- vytváří scénář, vlastní tvorbu, dramaturgizuje
- srovnává texty z různých hledisek
- rozlišuje prózu, poezii, drama
- vybírá si četbu podle vlastního zájmu
- orientuje se v naučných textech, osvojuje si pojmový obsah
- samostatně se orientuje ve výběru zdroj. Informací

Učivo:

Poslech literárních textů

Zážitek čtení

Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramaturgizace)

Základy literární teorie – verš, rým, přirovnání ...

5. ročník

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- charakterizuje slova jednoznačná, mnohoznačná
- objasní tvoření slov, význam slov /kořen, přípona, předpona, koncovka)
- pozná, která slova k sobě významově patří, čím se význam zpřesní
- rozlišuje slovní druhy, tvary slov, podmět a přísudek, větu jednoduchou a souvětí, spojovací výrazy
- v psaném projevu správně používá vyjmenovaná a příbuzná slova, koncovky podstatných, přídavných jmen, slovesa, shodu přísudku s podmětem

Učivo:

Slovotvorný základ – slova příbuzná, jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvena, synonyma, antonyma, slova souřadná, nadřazená, podřazená

Předpony roz-/bez-/nad-/pod-/pře-/ob-/v-/z-/s-/vz-

Podstatná jména – pád, vzory

r. mužského: pán, hrad, muž, stroj, předseda, soudce

r. ženského: žena, růže, píseň, kost

r. středního: město, moře, kuře, stavení

Přídavná jména – druhy, skloňování

Zájmena – druhy, skloňování

Číslovky – druhy

Slova neohebná – hlavně příslovce a částice

Holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený podmět

Stavba věty, věta jednoduchá, souvětí – spojky, čárky – spojovací výrazy, hlavní věta, vedlejší – označení

Přívlastek

Pravopis podstatných jmen podle vzorů, přídavných jmen – tvrdých, měkkých, přívlastňovacích, sloves v přít., min., bud. čase – pravopis, užití, určování

Práce s Pravidly českého pravopisu

Shodu přísudku s podmětem, rod mužský životný a neživotný, rod ženský, rod střední

Interpunkce

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- čte plynule
- zvládá základy dýchání, tvoření hlasu, výslovnost
- odliší podstatné od méně podstatného
- naslouchá, vyhledává kontakt s partnerem, reaguje otázkami
- vyplní jednoduché tiskopisy
- popisuje jednoduché předměty, pracovní postupy
- objasní komunikační pravidla: oslovení, zahájení, ukončení dialogu, střídání mluvčího a posluchačů, uvědomují si odlišnost reklamy, komiksu, dobrodružné četby

Učivo:

Práce s textem – vyhledávání důležitého, sestavování osnovy, vnímání podrobností

Telefonování, dramatizace, práce se záznamníkem

Slohové útvary: blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, inzerát, dopis, omluva

Vypravování, líčení zážitků, dramatizace, náměty na povídku, popis pracovního postupu (pečení vánočního pečiva, výroba draků)

Sledování přírodopisných filmů, komentářů, dětských kvízů, vědomostních soutěží a jejich následné hodnocení

Diskuse, debaty, obhajoba svého názoru, svůj názor, řešení konfliktních situací

Literární výchova

Ročníkové výstupy:

Žák:

- poslouchá literární texty
- tvořivě pracuje s literárním textem
- charakterizuje základní pojmy, druhy a žánry: pohádka, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, básník, herec, divadlo, režisér, lyrika, epika, verš, rým, bajka, povídka, přirovnání, básnický přívlastek, čas a prostředí děje, řeč autora a postav

- chápe vztahy mezi literárními druhy, sleduje rozdílné typy zážitků, vnímá podíl autora na textu v bájích, pohádkách, pověstech a bajkách

Učivo:

Čtenářský deník, doplňková četba, např. – „Harry Potter a kámen mudrců“, J. Foglar: „Chata v jezerní kotlině“, V. Steklač: „Boříkovy lapálie“

Rozbor a hodnocení článků z čítanky

Volná reprodukce přečteného textu, jeho dramatinizace

Volný výtvarný doprovod

Klasická i moderní pohádka

Tvorba hádanek a říkanek

Epické básně – přednes

Drama, veselohra, práce režiséra a herce

Lyrika – epika, verš – rým, bajka, povídka, reportáž, pohádka

Poznámky, výpisky

Práce ve školním rozhlase, časopisu, na nástěnce, v referátu, na plakátě, při soutěžích nebo při školních vystoupeních

Vzdělávací obor : 1. 2. Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

1. období

Očekávané výstupy:

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti:

Žák:

- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- používá abecední slovník učebnice

2. období

Očekávané výstupy:

Receptivní řečové dovednosti:

Žák:

- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- používá dvojjazyčný slovník

Produktivní řečové dovednosti:

Žák:

- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Interaktivní řečové dovednosti:

Žák:

- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti:

Žák:

- vyslovuje foneticky správně jednoduchá slova
- ke hrám, soutěžím, písničkám, říkadlům používá velmi jednoduchou slovní zásobu
- reaguje na velmi jednoduché povely učitele
- vyslovuje a čte foneticky správně známá slova, věty, básničky a říkadla, zpívá písně
- používá slovní zásobu ke hrám, soutěžím, křížovkám a doplňovačkám

Učivo:

Tematické okruhy a slovní zásoba:

- velmi jednoduché obraty z oblasti:
rodina - My family
školní taška a školní potřeby – My school bag
dětský pokoj – Come and play
převlékání – Dressing up
Vánoce, Velikonoce – Happy Christmas, Happy Easter
- výuka slovní zásoby prezentována formou her, rýmů a písniček
- preferovány audioorální metody a formy skupinové práce

2. ročník

Ročníkové výstupy:

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti:

Žák:

- vyslovuje foneticky správně jednoduchá slova
- ke hrám, soutěžím, písničkám, říkadlům používá slovní zásobu z probraných témat
- reaguje na povely učitele
- vyslovuje a čte foneticky správně známá slova, věty, básničky a říkadla, zpívá písně
- používá slovní zásobu ke hrám, soutěžím, křížovkám, doplňovačkám

Učivo:

Tematické okruhy a slovní zásoba:

- slovní obraty a věty z oblasti:
narozeniny – Happy birthday
koupání – bathtime
pokoj – My room
zvířátka – Animal friends, Pets
Vánoce, Velikonoce – Happy Christmas, Happy Easter
- výuka slovní zásoby prezentována formou her, rýmů, písniček
- preferovány audioorální metody a formy skupinové práce

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti:

Žák:

- vyslovuje a čte foneticky správně známou slovní zásobu, aktivně ji používá
- reaguje na jednoduché věty, otázky a povely učitele
- tvoří jednoduché věty a otázky
- rozumí obsahu velmi jednoduchého rozhovoru
- používá slovníček z učebnice

Učivo:

Gramatické struktury:

- Who's ...?, What's this? Where is ...?
- How many?
- What colour is it?
- How old are you?
- Do you like ...? Yes, I do/No, I don't.
- Can you...? I can .../I can't ...
- I have got. He has got...
- It's sunny, hot, windy ...
- Present simple
- Present continuous

Časování slovesa být (to be) v přítomném čase, tvorba záporné tázací věty

Věta s tázacími zájmeny: Who?, What?, Where?

Předložkové vazby: in the..., on the ..., under the ...

Jednoduché formy přítomného času

Tematické okruhy a slovní zásoba

Rodina, členové rodiny, barvy, dům a domov, jídlo, zvířata, hračky a hry, člověk a části těla, počasí oblečení, prázdniny

- The family
- Colours
- House, home, furniture
- Food and drinks
- Animals
- Toys, game
- Parts of the body, clothes
- Weather, holiday

Komunikace a jednoduchá sdělení:

Pozdrav, představení se kamarádovi

Otázky typu: Umíš? Máš rád? Kolik ti je let? Kde je?

- Hello. Good morning. Bye. Good bye.
- I'm... My name's ... I'm ... years old.

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Receptivní řečové dovednosti:

Žák:

- pracuje s velmi jednoduchým textem přiměřené náročnosti z časopisu, pracovních listů apod.
- texty čte foneticky správně a plynule
- rozumí jejich obsahu, vyhledává z textu požadované výrazy, fráze
- z četby získá informace potřebné k tvorbě odpovědí na otázky z daného tématu
- pracuje se slovníkem, vyhledává v něm neznámé výrazy

Produktivní řečové dovednosti:

Žák:

- písemně i ústně popíše sám sebe, rodinu, ve které žije, popíše, co dělá ve volném čase
- tvoří otázky, sestavuje sdělení a krátké jednoduché texty
- tvoří odpovědi na sdělení
- popíše člověka, části lidského těla, oblečení osoby ...
- tvoří krátké věty, využívá při tom známou slovní zásobu
- písemně sdělí, odkud pochází, kolik mu je let, svou adresu, telefonní číslo ...
- zeptá se a také podá další slovní informace
- reprodukuje obsah textu, rozhovoru

Interaktivní řečové dovednosti:

Žák:

- řeší jednoduché situace související se seznamováním, zahájením ukončením rozhovoru
- pozdraví, rozloučí se, představí se
- reaguje na jednoduché povely a otázky učitele
- poskytne informaci, kolik je hodin, jaký je den v týdnu ...
- zeptá se na cenu zboží ...

Učivo:

Gramatické struktury:

Privlastňovací pád

Množné číslo pravidelných a několika nepravidelných podstatných jmen

Časování slovesa „být“ a „mít“ v přítomném čase, otázka, zápor

Vybraná ukazovací zájmena

Jednoduché věty v přítomném čase prostém a průběhovém vč. vět záporných a tázacích

- This is ...
- Členy.
- Possessive: Ben's dog.
- Plural nouns.
- Present tense: „to be“, „have got“
- This – these
- Present simple: I play – he plays, Do you/does he... I don't/he doesn't
- I can/can't, I must
- Present continuous: I am playing ..

Tematické okruhy a slovní zásoba:

Části lidského těla, dny v týdnu, názvy školních předmětů, volný čas dům – byt – zařízení pokojů, místa a budovy ve městě, popis osoby, oblečení, nákupy

- Names. Countries.
- Numbers 1 – 100
- Colours. The alphabet.

- Parts of the body
- Prices. Family. Age. Favourite things.
- Days of the week. School subjects.
- Time. Daily routine. Free time activities.
- House – Room – Furniture
- Places, buildings. Clothes.

Komunikace a jednoduchá sdělení:

Pozdrav, představení se dospělému, adresa, telefonní číslo, osobní informace, kolik je komu let, kolik je hodin, cena zboží

- I'm..., I'm from ..., My name is ...
- I'm ... years old.
- My adres sis ...
- It's ... o'clock.
- How much is this?

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Receptivní řečové dovednosti:

Žák:

- pracuje s jednodušším textem z časopisů, zábavných knih, učebnic ...
- přiměřeně náročné texty čte nahlas plynule a foneticky správně
- rozumí obsahu, z textu vyhledává potřebné informace
- dokáže odpovídat na otázky vztahující se k textu
- při práci používá dvojjazyčný slovník

Produktivní řečové dovednosti:

Žák:

- písemně i ústně popíše, co dělá, co má a nemá rád, dokáže se jednoduchými větami zeptat na totéž ostatních
- sestaví krátké sdělení o svých koníčcích, sportu, filmech, nakupování, jídle a pití, ...

- reprodukuje krátké texty, konverzaci osob
- popíše za pomoci známé slovní zásoby zvíře, přírodu, krajinu, návštěvu u lékaře, ...
- napíše pozdrav z prázdnin vč. adresy
- dokáže vyplnit do příslušného formuláře své osobní údaje

Interaktivní řečové dovednosti:

Žák:

- konverzuje v jednoduchých větách a za použití známé slovní zásoby s kamarádem, učitelem o svých zálibách, ...
- poskytne informaci o počasí, jaký je měsíc v roce, ...
- dokáže si objednat v restauraci
- domluví si schůzku
- omluví se při absenci ve škole

Učivo:

Gramatické struktury:

Upevnění znalostí obou přítomných časů – prostého a průběhového včetně otázek a záporů

Skladba jednoduché anglické věty

Řadové číslovky, datum

Ukazovací zájmena

Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména – orientace v nich

- Present tenses – simple, continuous
- Prepositions
- Ordinal numbers, dates
- Object pronouns
- This – these – that those
- Some – any
- Past simple – „to be“ – was, were
regular verbs
irregular verbs
- „fast – faster – the fastest“

- „beautiful – more beautiful –the most ...“

Tematické okruhy a slovní zásoba:

Přátelé, další osobní informace, sporty, nákupy, měsíce v roce, počasí, zvyky a záliby, zvířata, části těla zvířat, zdraví, nemoci, jídlo a nápoje, recepty, země – krajina – světadíly, zábava, volný čas, filmy

- Friends, family
- Personal informations
- Colours, Clothes, Sports
- Shopping, prices
- Month, The weather, hobbies
- Animals
- Parts of the body
- Health, illnesses
- Food and drink, at the restaurant
- A recipe
- Countries and continents
- Entertainment

Komunikace a jednoduchá sdělení.

Podání informace o sobě, omluva, objednávka, popis, orientace při nakupování, zjišťování data

- Greetings, introductions
- Personal details
- What does he ...?
- Today it's ...
- I'm sorry, I was ill.

Vzdělávací oblast: 2. Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

2. období

Žák:

- využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

1. období

Tematický okruh: Znalosti, vztahy a práce s daty

Žák:

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

2. období

Žák:

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

2. období

Žák:

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

2. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Žák:

- seznamuje se s principem desítkové soustavy
- používá čísla k vyjádření počtu a pořadí
- počítá prvky v oboru do 20
- píše, znázorňuje a porovnává čísla do 20
- orientuje se na číselné ose
- odhaduje množství
- poznává +, -
- pracuje s číselnou osou
- sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku
- modeluje jednoduché slovní úlohy

Učivo:

Obor přirozených čísel

Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly

Zápis čísla v desítkové soustavě

Číselná osa

Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly

Číselná osa

Obor přirozených čísel do 20

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

- poznává základní rovinné útvary
- skládá obrazce z geometrických tvarů
- měří délky na dílky (cm)
- řeší slovní úlohy
- rozezná základní útvary v prostoru

Učivo:

Čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh

Kvádr, krychle, koule, válec

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

- řeší slovní úlohy v oboru do 20 bez přechodu přes desítku pomocí číselných a obrázkových řad a magických čtverců
- orientuje se v prostoru a v čase

Učivo:

Číselné obrázkové řady

Prostorová představivost

2. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Žák:

- sdružuje jednotky do desítek
- sčítá, odčítá do 100 s přechodem přes desítku
- zapisuje čísla v desítkové soustavě
- modeluje zapsané číslo, odhaduje množství
- zvládá násobilku 2, 3, 4, 5, 10
- vyhledává a vyznačuje čísla na číselné ose
- porovnáváním čísel zapisuje výsledky porovnávání
- sčítá, odčítá, násobí v oboru do 100
- sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo
- řeší a znázorňuje jednoduché slovní úlohy

Učivo:

Obor přirozených čísel do 100 s přechodem přes 10

Zápis čísla v desítkové soustavě

Násobilka

Nerovnosti

Číselná osa – vyhledávání a označování čísel na číselné ose

Sčítání, odčítání v oboru do 100

Násobilka 2, 3, 4, 5, 10

Komutativnost násobení

Slovní úlohy

Grafické znázornění slovních úloh

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

- určuje, rozezná základní útvary v rovině
- nacvičuje kreslení a rýsování úseček
- skládá útvary z trojúhelníků a obdélníků
- měří, porovnává, odhaduje délku úsečky
- modeluje jednoduché útvary v rovině
- seznamuje se s počtem čtverců, krychlí na sestavení útvaru
- doplňuje souměrný útvar

Učivo:

Základní útvary v rovině

Úsečka, lomená čára, křivá čára, trojúhelník, čtyřúhelník, pětiúhelník, obdélník

Jednotky délky (mm, cm)

Základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, válec, koule)

Osově souměrné útvary

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Žák:

- čte a zapisuje číslo do 1000
- porovnává rovnosti a nerovnosti, čísla o x větší, o x menší
- orientuje se v desítkové soustavě
- zapisuje řadu čísel vzestupně a sestupně, a to i řadu násobků
- ukazuje čísla na číselné ose, rozvíjí čísla v desítkové soustavě
- znázorňuje trojčíferná čísla na číselné ose
- modeluje čísla v peněžní soustavě
- násobí a dělí v oboru násobilky
- sčítá a odčítá do 1000

- zaokrouhluje čísla na desítky, stovky
- provádí kontrolu záměny sčítanců obráceným výkonem
- počítá velmi jednoduché příklady na dělení se zbytkem
- písemně sčítá a odčítá bez přechodu i s přechodem přes desítku
- odhaduje výsledky a porovnává s písemným výpočtem
- písemně násobí jednociferným činitelem
- řeší jednoduché slovní úlohy

Učivo:

Obor přirozených čísel do 1000

Rovnost a nerovnost čísel, porovnávání

Zápis čísla v desítkové soustavě

Číselná osa

Početní operace s přirozenými čísly do 1000

Násobení v oboru násobilky

Pamětné sčítání a odčítání

Zaokrouhlování

Dělení se zbytkem

Písemné algoritmy početních operací

Slovní úlohy

Odhady výsledků, kontrola výsledků

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

- orientuje se v čase, kalendáři, dnech, určuje čas
- převádí jednotky času
- sestavuje tabulky

- rozpozná závislosti, algoritmy
- pracuje s krychlovými stavebnicemi
- orientuje se v prostoru skutečném, v plánu
- měří, váží, čte teplotu
- odhaduje a porovnává ceny
- čte údaje z diagramů, tabulek, ceníků, grafů
- sestrojuje jednoduché diagramy a grafy
- připravuje kuchařské předpisy a jejich přepočty na jiný počet osob
- orientuje se v jízdním řádu a ceníku MHD

Učivo:

Orientace v prostoru a čase

Jednotky času – h, min, s

Kalendář, dny v týdnu, měsíce

Závislosti a jejich vlastnosti

Síť

Teplota, teploměr, stupeň Celsia

Délková měřidla

Ekonomické úlohy

Tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

- poznává a pracuje se základními útvary v rovině a v prostoru
- skládá útvary ze čtverců, trojúhelníků
- rozezná, pojmenuje, vymodelují a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa
- staví stavby z krychlí
- odhaduje a měří délku úsečky

- rýsuje úsečky dané délky
- převádí jednotky délky
- poznává jednotky objemu a hmotnosti
- dokresluje obrázky podle osy souměrnosti, zvětší obrázek podle vzoru při tom využije souměrnosti v síti
- dělí geometrické útvary na části

Učivo:

Útvary a tělesa – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník, kvádr, krychle, jehlan, kužel, vrchol, stěna, hrana poloměr, průměr kružnice

Délka úsečky, jednotky délky – mm, cm, m, km

Převody jednotek délky

Jednotky hmotnosti a objemu – kg, g, l

Osově souměrné útvary

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Žák:

- počítá prvky v oboru přirozených čísel do 1000, 10 000, větších než 10 000, milion
- zvládá zápis (rozvinutý zápis v desítkové soustavě, znázorňuje na číselné ose), čte, porovnává, zaokrouhluje čísla, odhaduje výsledky
- násobí a dělí z paměti v oboru i mimo obor násobilky
- dělí se zbytkem v oboru i mimo obor násobilky
- sčítá a odčítá z paměti
- rozumí vlastnostem početních operací s přirozenými čísly
- sčítance můžeme zaměňovat, součet se nemění $a+b = b+a$
- při sčítání tří nebo více čísel sčítance libovolně sdružuje $(a+b)+c = a+(b+c)$
- činitele zaměňuje a $.b = b.a$

- při násobení tří nebo více čísel činitele libovolně sdružuje $(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot a)$
- součet dvou čísel roznásobí $(a + b) \cdot c = a \cdot c + b \cdot c$
- rozdíl dvou čísel roznásobí $(a - b) \cdot c = a \cdot c - b \cdot c$
- písemně sčítá a odčítá
- písemně násobí jednociferným, dvojciferným a trojciferným činitelem
- písemně dělí jednociferným činitelem
- řeší slovní úlohy
- pracuje s kalkulátorem

Učivo:

Obor přirozených čísel

Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa

Násobilka

Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly

Písemné algoritmy početních operací

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

- zapisuje a převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km), hmotnosti (g, kg, t), objemu (l, hl), času (s, min, h)
- pracuje s přímou úměrností
- poznává jízdní řády, ceny jízdného, ekonomické úlohy – spoření
- řeší závislosti – tabulky, ceníky, nákupy, změny teploty během dne

Učivo:

Závislosti a jejich vlastnosti

Diagramy, tabulky, jízdní řády

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

- určuje a modeluje vzájemnou polohu přímek v rovině – různoběžky, rozeznává a rýsuje rovnoběžky, kolmice
- rýsuje kolmice, rovnoběžky procházející daným bodem
- rýsuje čtverce, obdélníky, kružnice, trojúhelníky
- rýsuje osy a středy úseček
- útvary souměrné podle osy
- počítá obvod obdélníka, čtverce, trojúhelníka
- dělí kruh a roviny

Učivo:

Základní útvary v rovině: lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník

Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody (mm, cm, dm, m, km)

Obvod obrazce

Vzájemná poloha dvou přímek v rovině

Osově souměrné útvary

Dělení roviny, kruhu

Osa a střed úsečky

Síť krychle, kvádru (cm^2 , m^2)

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Žák:

- odhaduje výpočty pomocí zaokrouhlování čísla nahoru, dolů
- provede rozvinutý zápis v desítkové soustavě
- v praxi užívá vlastností sčítání – záměnu sčítanců a vlastností násobení

- zvládá algoritmus pro sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru větší než milion
- násobí – maximálně trojciferným číslem
- dělí – maximálně dvojciferným číslem
- odhaduje výsledky a kontroly
- osvojí se aritmetické operace
- poznává čísla větší než milion a miliarda
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledkům volby postupu, vyhodnocení správných výsledků
- k výsledku dochází různými způsoby
- při řešení úloh používá úsudek, pokus, tabulku
- pracuje s napodobeninami peněz, řeší typové slovní úlohy
- zvládá formální obrácení slovních úloh a aktualizaci slovních úloh z praktického života
- používá desetinná čísla, zlomky v praxi
- vypočítá jednoduché hospodářské výpočty
- orientuje se na stupnici a v čase
- řeší závislosti (diagramy)
- charakterizuje význam spoření a pracuje s výší úroků
- při práci využívá teploměr, váhy, rychloměr
- dokáže plánovat cesty
- připraví receptury a zvládá jejich kalkulace
- pracuje s grafy sestavuje tabulky
- charakterizuje význam ekonomických úloh (slevy, dluhy a splátky)

Učivo:

Zaokrouhlování čísel

Rozvinutý zápis čísla v oboru milion a více

Pro sčítání platí: $a + b = c$

$$b + a = c$$

Pro odčítání platí: $c - a = b$

$$c - b = a$$

Libovolné sdružování sčítanců:

$$(a + b) + c = a + (b + c)$$

Vlastnosti násobení:

$$a \cdot b = b \cdot a$$

$$(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$$

$$(a \cdot b) \cdot c = a \cdot c + b \cdot c$$

Využití ve slovních úlohách

Znázorňování pomocí řádového počítadla, číselné osy, tabulek

Samokontrola: písemná zkouška

Delší – později zkrácený zápis

Vypočítávání průměrné rychlosti

Řešení rovnic, dosazování čísel, nerovnice

Zpracování dat z praktického života

Seznámení s názvy čísel větších než milion, jejich užitím, zápis a čtení s tabulkou – s řádovým počítadlem, číselnou osou – vše zvládne i bez pomůcek

Bezchybné čtení slovní úlohy

Zápis, grafické znázornění, odhad

Stanovení řešení (je-li více variant)

Úsudek

Odpověď

Posouzení reálnosti výsledků

Řešení řetězcem

$$x - 8 + 14 - 7 + 12 = 26$$

$$x = 8 + 14 - 7 + 12 - 26 \text{ zpět}$$

Význam desetinné čárky

Seznámení s peněžní soustavou

Počítání s cenami, časovými údaji, kalendářem, hmotností zboží, rozmístěním a uspořádáním předmětů

Porovnávání, sčítání, odčítání desetinných čísel

Užívání statistických údajů, jízdních řádů, nákladů

Návaznost na přírodovědu

Umožnění volby vlastní metody řešení

Čtení různých diagramů – sloupkových, kruhových, vývojových s reálným významem

Zdůvodňování závislostí a jejich vlastností

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

- sestrojí čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, provádí jejich výpočty
- vyznačí jejich úhlopříčky
- sestrojí trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý
- pracuje s kruhem a kružnicí
- změří a vypočítá plochu v budově, na hřišti a podobně v terénu
- převádí jednotky obsahu
- poznává a určuje osově souměrné útvary kolem sebe a základní útvary v prostoru
- charakterizuje vlastnosti těles
- vypočítá povrch kvádru a krychle
- znázorní síť krychle a kvádru

Učivo:

Rýsování rovnoběžek a kolmic v různých polohách.

Vzájemná poloha přímek – podle daných údajů – umí je označit

Jednotky délky a jejich převádění: km, m, dm, cm, mm

Rýsování obrazců pomocí trojúhelníku s ryskou, pomocí kružnice a poloměru

Jednotky obsahu a jejich převádění: m², dm², cm², mm²

Slovní úlohy na obsahy obdélníka a čtverce

Práce s plánem bytu – velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.

Sestrojení středu úsečky

Rýsování do čtvercové sítě i bez ní – kvádr a krychle, výpočet jejich povrchu

Seznámení s modely těles: trojboký a čtyřboký jehlan, kužel, válec, koule, hranol

Mezipředmětové vztahy s výtvarnou výchovou

Vzdělávací oblast: 3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací předmět: Informatika

1. a 2. období

Očekávané výstupy:

Zásady práce s počítačem

Žák:

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Vyhledávání informací a komunikace

Žák:

- při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací

Žák:

- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Základy práce s počítačem

Žák:

- zvládá základní obsluhu počítače, dokáže ho zapnout a vypnout
- spustí a ukončí jednoduché aplikační programy
- prokáže základní dovednosti při práci se školními výukovými programy za pomoci vyučujícího, na klávesnici využívá k obsluze programu šipky
- zná zásady bezpečné práce a prevenci zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Učivo:

Termíny: výpočetní technika, informace a jejich elektronická podoba

Školní výukové programy na:

procvičování pravolevé orientace

určování barev, počtu

přiřazování číslic k danému počtu

přiřazování počátečních písmen slov k obrázkům v ČJ a CJ

vyhledávání dvojic shodných tvarů

hry na rychlost, přesnost, postřeh apod.

Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

2. ročník

Ročníkové výstupy:

Základy práce s počítačem

Žák:

- zdokonaluje se v obsluze počítače, pracuje s myší
- spustí a ukončí aplikační programy odpovídající jeho věku
- prohlubuje si základní dovednosti při práci se školními výukovými programy za odborné pomoci vyučujícího

Učivo:

Termíny: hardware, myš, podložka

Školní výukové programy na procvičování učiva 2. ročníku – z českého jazyka, cizího jazyka, matematiky, prvouky ...

Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Základy práce s počítačem

Žák:

- ovládá zcela správně a bezpečně základy práce s hardwerem

Učivo:

Školní výukové programy na procvičování učiva 3. ročníku – českého jazyka, cizího jazyka, matematiky, prvouky ...

Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Vyhledávání informací a komunikace

Žák:

- zvládá základy práce s vyhledáváním informací na internetu, volí jednoduché cesty hledání

Učivo:

Internet, metody a nástroje vyhledávání informací na internetu, vyhledávací atributy, požadavky při vyhledávání informací

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Základny práce s počítačem

Žák:

- při práci zcela respektuje zásady správného zacházení s hardwarem a softwarem
- dbá pokynů vyučujícího v případě závady na počítači

Učivo:

Školní výukové programy na procvičování učiva 4. ročníku – českého jazyka, cizího jazyka, matematiky, přírodovědy, vlastivědy ...

Informační zdroje, informační instituce

Struktura, funkce a popis PC

Operační systémy a jejich základní funkce

Formáty souborů (doc, gif)

Základní údržba PC

Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Vyhledávání informací a komunikace

Žák:

- prohlubuje si dovednosti při práci na internetu
- posoudí pravdivost získaných informací, posuzuje je z různých zdrojů a dává do vzájemných souvislostí
- nastaví parametry při vyhledávání informací
- využívá vlastností a funkcí prohlížeče internetových stránek

Učivo:

Vývojové trendy informačních technologií

Vznik, přenos, transformace, zpracování a distribuce informací

Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Základy práce s počítačem

Žák:

- ovládá jednoduchou údržbu počítače se zřetelem na bezpečnost
- volí správné postupy při běžných problémech s hardware a software
- zná zásady ochrany dat před poškozením, ztrátou, zneužitím a dokáže je v praxi použít
- při práci respektuje zásady bezpečného zacházení s PC
- rozlišuje formáty souborů
- využívá počítač jako multimediální prostředek

Učivo:

Systémové nástroje počítače, ovladače, formáty souborů

Multimediální využití PC

Paměťová zařízení, paměťová média

Instalace a odinstalace programů

Školní výukové programy na procvičování učiva 5. ročníku – českého jazyka, cizího jazyka, matematiky, přírodovědy, vlastivědy ...

Popis přídavných zařízení k PC

Typy software: aplikační programy, utility, editory

Postup při problémech s hardware a software

Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Vyhledávání informací a komunikace

Žák:

- používá vhodné metody a nástroje vyhledávání informací
- komunikuje přes email, chat, mobil
- při komunikaci dodržuje zásady algoritmizace a formalizace
- zná vývojové trendy informačních technologií
- rozumí toku informací ve společnosti

Učivo:

Elektronická pošta

Způsoby komunikace: email, chat, mobilní telefon

Portál, knihovny, databáze, vyhledavače

Elektronický přenos textu, hlasu, obrázku, videa

Vznik, přenos, transformace, zpracování a distribuce informací

Zpracování a využití informací

Žák:

- zvládá práci s textem a obrázkem v textovém editoru
- využívá základní funkce textového editoru
- vytvoří, uloží, odešle a vytiskne dokument

Učivo:

Textový editor a jeho základní funkce

Dokument – tvorba, uložení, odeslání, tisk, formát dokumentu, tabulka v dokumentu

Typografická pravidla při práci s textem

Vzdělávací oblast: 4. Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Místo, kde žijeme

Žák:

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti

2. období

Žák:

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Lidé kolem nás

Žák:

- rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

2. období

Žák:

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Lidé a čas

Žák:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj
- v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci, na příkladech porovnává minulost a současnost

2. období

Žák:

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Rozmanitost přírody

Žák:

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

2. období

Žák:

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí za základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročního období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví

Žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe nebo i pro jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

2. období

Žák:

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Místo, kde žijeme

Žák:

- zná své bydliště a adresu, popíše dům, velikost a zařízení bytu
- poznává školní prostředí (umístění tříd, tělocvična, družina ...), seznamuje se s učiteli, spolužáky, ředitelem, je veden k udržování pořádku
- seznamuje se školním řádem (rozvrh hodin, přestávky), se školními povinnostmi, přípravou na vyučování, pomáhá spolužákům, objasní přiměřeným způsobem pravidla společenského chování

- dodržuje pravidla bezpečné chůze, rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa a nebezpečí vandalství či fetování

Učivo:

Domov, škola

Prostředí školy, umístění tříd a dalších místností, školní zahrady, hřiště, poznává zaměstnance školy, udržuje pořádek a šetří školní zařízení

Školní povinnosti, domácí úkoly, příprava na vyučování

Bezpečná cesta do školy, dodržování pravidel bezpečné chůze po silnici, ulici, chodníku

Tematický okruh: Lidé kolem nás

Žák:

- pojmenuje členy rodiny a příbuzné (rodiče, sourozenci, prarodiče, teta, strýc, bratranec, sestřenice ...)
- vysvětlí a popíše bydliště, v němž žije
- popíše pomocníky v domácnosti (mixér, vysavač, pračka ...)
- popíše zařízení bytu (stůl, křeslo, postel ...)
- rozliší typ bydlení – panelový dům, rodinný dům, venkovský, chata
- pomáhá při vykonávání jednoduchých prací v domácnosti (utírání nádobí, vysávání, utírání prachu, zalévání květin, úklid a pořádek ve svých hračkách, školních potřebách, pomáhá při drobných nákupech)
- poblahopřeje k narozeninám, svátku v rodině, k narození sourozence, ví, kdy má narozeniny
- objasní, kam chodí s rodiči ve volných dnech, co rád ve volných dnech dělá, jak rodina tráví Vánoce, Velikonoce

Učivo:

Rodina, příbuzní, příbuzenské vztahy, pomoc v rodině, rozlišování věkových rozdílů, fáze lidského života

Popis velikosti a zařízení bytu

Domácí práce, péče o svůj pokoj a pořádek v domácnosti

Pravidla slušného chování, jak se chovat k hostům, jak se chovat na návštěvě, pozdrav, omluva, poděkování, chování ve škole ke spolužákům, k dospělým

Tematický okruh: Lidé a čas

Žák:

- seznámení s hodinami, s ciferníkem
- rozlišuje hodiny ručičkové a hodiny digitální
- určí čas na hodinách (čtvrt, celá, půl, tři čtvrtě)
- dokreslí do hodin čas
- vysvětlí, co je den, noc
- určí části dne (ráno, dopoledne, poledne...)
- určuje činnosti v různých částech dne
- určuje dny v týdnu, pracovní dny, dny volna
- napíše datum
- vyjmenuje měsíce, určuje roční období, čím se vyznačuje

Učivo:

Orientace v času a časovém řádu

Pojmy – teď, zítra, včera, dříve, minulost, přítomnost, budoucnost

Významná data a svátky (Velikonoce, Vánoce, Nový rok)

Den, týden, kalendář, roční období

Změny v přírodě, délka dne a noci, školní rok, prázdniny

Určování hodin, minut, vteřin

Rozlišování pracovních dnů, dnů volna a odpočinku

Tematický okruh: Rozmanitost přírody

Žák:

- seznamuje se se značkami počasí, zaznamenává počasí jednoduchými značkami do kalendáře přírody, charakterizuje jednotlivá roční období
- určí význam vody a vzduch pro rostliny, zvířata
- zalévá a ošetřuje rostliny
- postará se o zvířátka chovaná v rodině
- objasní důležitost vzduchu a vody na Zemi

Učivo:

Voda a vzduch

Roční období a jeho charakteristika

Chování k přírodě

Pozorování a péče o rostliny a zvířata

Rostliny ve volné přírodě a v místnosti, domácí a hospodářská zvířata

Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví

Žák:

- určí části těla (hlava, krk, ruce, nohy ...)
- určí části hlavy (uši, oči, nos, ústa, tváře brada)
- demonstruje na spolužácích části těla a hlavy
- porovnává dvojice spolužáků, určuje, čím se navzájem liší
- vyjmenuje potřeby k čistotě a úpravě těla (mytí, čištění zubů, péče o vlasy, stříhání nehtů, čisté oblečení, používání kapesníku)
- stará se o pořádek a čistou svého místa ve škole
- dbá o čistotu svého těla, ví, co je to otužování, cvičí, pohybuje se na čerstvém vzduchu, vhodně se obléká, dostatečně spí, relaxuje
- pravidelně navštěvuje lékaře, tam se vyjadřuje přesně, řídí se radou lékaře

- charakterizuje úraz a nemoc
- pojmenuje a používá jednoduché zdravotní potřeby
- vysvětlí podle obrázků nebezpečí úrazu, jak by k němu mohlo dojít
- přivolá první pomoc, zná tel. čísla 150, 155, 158
- objasní, co je správná výživa, hygienické návyky
- sestaví zdravý jídelníček

Učivo:

Lidské tělo. Primitivní stavba těla, primitivní stavbu pohlaví

Péče o zdraví, zdravá výživa, pečuje o svou čistotu: pravidelná hygiena těla, čistota oděvu a obuvi

Předcházení nemocem: vhodné oblečení podle počasí, pohyb na zdravém vzduchu, otužování

Lékař, zdravotní sestra, lékárna, nemocnice

Nemoc a úraz: příznaky nemoci, přivolání, poskytnutí první pomoci k úrazu

Předcházení úrazům: druhy nebezpečí jako elektrický proud, plyn, ostré předměty, zbraně, voda, oheň, pád, úchylní lidé

Zdravá výživa: pestrost stravy, vitamíny, ovoce, zelenina

Stolování: prostírání, chování u stolu

Návykové látky a zdraví: nebezpečné látky jako jsou drogy, alkohol, kouření

Osobní bezpečí: pomoc lidem postiženým, starým a dětem

Bezpečně se chová v silničním provozu v roli chodce a cyklisty

Situace hromadného ohrožení

2. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Lidé kolem nás

Žák:

- seznamuje se s příbuzenskými vztahy
- zná své bydliště a adresu
- vnímá postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci rodiny
- objasní, čím se zabývají a co dělají členové rodiny
- pomáhá v rodině
- chápe význam soužití lidí
- charakterizuje pravidla slušného chování, řídí se jimi
- seznamuje se s lidskými právy a právy dítěte
- zná povinnosti a práva žáka školy
- projevuje toleranci k odlišnostem lidí

Učivo:

Rodina a příbuzní

Práce fyzická, duševní, práce v domácnosti

Zaměstnání

Mezilidské vztahy

Vlastnosti lidí

Pravidla slušného chování, základní lidská práva a práva dítěte, povinnosti a práva žáků školy

Nesnášenlivost mezi lidmi

Tematický okruh: Lidé a čas

Žák:

- seznamuje se s kalendářem, režimem dne a s ročním obdobím

- určuje čas (hodiny, minuty)
- poznává rozdíl mezi venkovským a městským způsobem života
- pozná vybrané budovy v Metylovicích
- poznává rozdíl mezi životem prarodičů a v současnosti

Učivo:

Určování času, kalendář, sled událostí, režim dne, roční období, měsíce

Bydlení, předměty denní potřeby, původ věcí

Průběh lidského života

Významné památky

Památná místa

Místní pověsti

Historie (bydlení, práce, pití, obživa, světlo, teplo, měření času)

Tematický okruh: Rozmanitost přírody

Žák:

- charakterizuje rozdíly mezi živými bytostmi, pozoruje je
- seznamuje se s elementární představou vzniku světa vesmíru, sluneční soustavy
- poznává stavbu těla a funkci domácích a volně žijících živočichů
- poznává projevy života (příjem potravy, dýchání, vylučování, pohyb, rozmnožování)
- vnímá krajinu a okolí a orientaci v něm
- seznamuje se s krajinou svého bydliště a školy
- v přírodě dodržuje zásady správného chování
- objasní význam zeleně

Učivo:

Domácí a volně žijící živočichové

Rostliny

Péče o člověka o život a prostředí

Neživé věci – voda, vzduch

Živé bytosti – rostliny

Rostliny a živočichové (rozmanitost stavby těla)

Prostředí života

Země, Slunce, člověk a jeho zdraví

Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví

Žák:

- uvědomuje si životní projevy a potřeby lidí
- objasní základní funkce těla a jeho základní stavbu
- uvědomuje si vývoj jedince (na vlastní osobě, rodině)
- dodržuje denní a pitný režim
- prohlubuje si vědomosti o zdravé výživě, o nemoci, osobní hygieně, hygieně odívání a o aktivním pohybu pro své zdraví
- poskytne první pomoc při odřeninách a drobných úrazech
- uvědomuje si důležitost osobní hygieny, hygieny odívání a aktivního pohybu na svém zdraví
- zvládá bezpečné chování v rizikovém prostředí
- poznává možná rizika při hře v přírodě, v městském prostředí
- dodržuje zásady chování na veřejné komunikaci, pravidla pro chodce, v dopravních prostředcích
- s neznámými lidmi zásadně nejedná, odmítá komunikaci s nepříjemnou osobou, požádá o pomoc v případě nebezpečí pro sebe nebo pro kamaráda
- zvládá situace spojené s šikanou, týráním, brutalitou vůči své osobě i vůči slabším spolužákům
- v případě nutnosti přivolá pomoc
- vyhodnotí jednoduché situace v městském sil. Provozu a určí jejich správnost či chybnost
- rozpozná druhy dopravních prostředků a dopravy, dopravní značky

- zvládá jednoduché krizové situace
- dokáže adekvátně reagovat na pokyn učitele při požárním poplachu, při evakuaci budovy

Učivo:

Lidské tělo – stavba

Péče o zdraví

Zdravá výživa (pomazánka)

Zásady bezpečného chování v rizikovém prostředí

Služby odborné pomoci, telefonní čísla 150,155,158 a způsob přivolání

Řešení krizových situací – šikana, týrání, brutalita

Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, dopravní značky, druhy dopravy

Nácvik evakuace budovy

Evakuační zavazadlo

Pokyny při evakuaci

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Místo, kde žijeme

Žák:

- zhotoví plán okolí školy
- charakterizuje a vysvětlí vybrané pojmy
- orientuje se ve středu města a jeho některých vybraných částech a ulicích, pojmenuje význačné budovy, orientuje se v dopravě
- dodržuje dopravní značky, řídí se pravidly dopravní kázně

- popíše možná nebezpečí při cestě do školy a domů
- určí polohu Metylovic v krajině, zhotoví jednoduchý model
- charakterizuje jednoduchým způsobem minulost, současnost města
- navštíví muzeum města
- na vycházkách se orientuje podle kompasu a přírodních jevů
- charakterizuje tvary zemského povrchu, rozpozná je od děl vytvořených lidskou rukou a zásahů lidí do krajiny
- získané poznatky výtvarně vyjádří, vymodeluje
- objasní význam ochrany životního prostředí

Učivo:

Domov, orientace v místě bydliště

Škola, okolí školy

Bezpečná cesta do školy, vycházka

Části místní krajiny, její poloha

Minulost a současnost obce, význačné budovy, ulice, čtvrti, dopravní síť

Světové strany, práce s kompasem

Životní prostředí v okolní krajině

Tematický okruh: Lidé kolem nás

Žák:

- vysvětlí některé vybrané pojmy, správně je rozliší
- objasní, kdo tvoří rodinu
- pojmenuje své příbuzné
- charakterizuje velmi zjednodušeně povolání svých rodičů
- vysvětlí obsah některých vybraných profesí
- na modelových situacích převede nákup zboží, návštěvu u lékaře, na poště, ..., balí zboží a platí vyrobenými penězi

- objasní, kde se nachází nejbližší zdravotní středisko, lékárna pošta, obchod ...
- telefonuje, vyhledá si telefonní číslo v telefonním seznamu
- dodržuje zásady slušného chování mezi vrstevníky, nedělá rozdíly mezi dětmi různých sociálních vrstev a národností, toleruje slabost i nedostatky druhých
- objasní práva a povinnosti žáků školy

Učivo:

Rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny

Pojmy – rodina, příbuzní, matka, otec, rodiče, bratr, sestra, sourozenci, děti, babička, dědeček, bratranec, sestřenice, teta, strýc, kamarád, přítel, známý

Pojmy – prodavač, zákazník, samoobsluha, pultový prodej, zdravotnické zařízení, dětský a odborný lékař, zubař, zdravotní sestra, nemocnice, poliklinika, zdravotní středisko, pohotovost, lékárna, léky, léčivé byliny, nemocenské pojištění, kartička pojištěnce, adresát, odesílatel, poštovní schránka, doporučený dopis, ...

Pravidla a zásady slušného chování k ostatním lidem

Práva a povinnosti žáka ve škole

Tematický okruh: Lidé a čas

Žák:

- určí čas za pomoci jednotek času
- osvětlí pojem minulost, současnost, budoucnost
- charakterizuje společnost pravěku, její způsob života a soužití s přírodou a živočichy
- objasní vývoj osídlení, využívání přírodních podmínek, vznik zemědělství, řemesel, obchodu
- vyhledá doklady o životě v minulosti z pověstí, lidových zvyků, informací o vykopávkách, archeologických nálezích, stavebních a písemných památkách
- objasní, jak chránit a zachovávat památky
- vyjmenuje slavné rodáky Metylovic, včetně toho, čím se proslavili
- seznámí se s místními a krajovými pověstmi
- vysvětlí vybrané pojmy

- charakterizuje dřívější rozdílný způsob života a porovnává jej se současným včetně rozdílnosti předmětů denní potřeby

Učivo:

Orientace v čase, jednotky času – s, min, h a větší časové úseky (rok, měsíc, týden), kalendář, roční období

Pojmy – minulost, současnost, budoucnost, pravěk, vykopávky, archeologický nález, rodák, krajová pověst, domov, vlast, rodný kraj, region

Průběh lidského života a jeho proměny, dřívější soužití více generací dohromady, osobní hygiena, rozdílný způsob obživy ...

Tematický okruh: Rozmanitost přírody

Žák:

- zjišťuje vlastnosti látek formou pokusů a her, třídí je podle druhu materiálu, zapojuje při tom své smysly
- charakterizuje některé vlastnosti látek – rezivění, trouchnivění
- provádí pokusy se změnami skupenství
- objasní vlastnosti a složení vody a vzduchu
- zjistí hmotnost osoby i různých předmětů, užívá vybrané jednotky hmotnosti
- změří objem tekutin a různých předmětů, užívá vybrané jednotky objemu
- změří teplotu vzduchu i lidského těla
- změří čas, odhadne jej, užívá jednotky času i delší časové úseky
- odhadne přibližně vzdálenost, měří různými měřidly, užívá vybrané jednotky délky
- rozpozná vápenec, žulu, pískovec, uhlí
- charakterizuje vlastnosti a význam ropy, rudy a soli
- objasní složení, význam, vznik půdy (zvětrávání hornin), složení, proudění, vlastnosti a důležitost vzduchu pro život, za vedení učitele provádí jednoduché pokusy
- na konkrétních příkladech vysvětlí význam a důležitost čisté vody pro planetu
- rozliší živočichy podle stavby těla, velikostí, krytí těla, hmotnosti, rozmnožování, způsobu a druhu přijímání potravy, podle toho, kde žijí, podle způsobu pohybu
- pozoruje stavbu těla, způsob života a rozmnožování kočky domácí

- třídí živočichy na volně žijící, užitkové, laboratorní a pro radost
- vyhledává v Červené knize ohrožené a vyhynulé živočišné druhy
- pojmenuje nejznámější kvetoucí a nekvetoucí rostliny, porovnávají s'je podle velikosti, stavby těla, užitečnosti a rozmnožování
- rozpozná a popíše některé jedovaté rostliny
- orientuje se v atlase a vyhledává v něm chráněné rostliny
- rozpozná některé vybrané druhy hub
- objasní zásady ochrany a zlepšování životního prostředí, k přírodě se chová citlivě

Učivo:

Vlastnosti – látek – sůl, cukr, křída, zemina, dřevo, sklo, kov, plast

Pokusy se změnami skupenství vody – kapalina, pára, led

Zjišťování hmotnosti, objemu, teploty, času, vzdálenosti

Jednotky hmotnosti – g, kg, q, t

Jednotky objemu – ml, l, dl

Jednotky délky – mm, cm, m, km

Nerost, hornina, půda, některé hospodářsky významné horniny a nerosty

Zvětrávání, vznik půdy a její význam

Voda, vzduch, vlastnosti a formy vody

Vlastnosti, proudění a význam vzduchu

Rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní projevy a potřeby, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam přírody pro člověka

Chráněné živočišné druhy, rostliny

Ochrana životního prostředí, likvidace odpadu

Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví

Žák:

- odliší člověka od ostatních živočichů
- pozoruje životní postoje člověka a jeho rozmanitosti
- charakterizuje jednotlivé fáze života
- rozliší a popíše části lidské postavy, tváře, obličej, ...
- vyjmenuje smysly a objasní jejich význam
- rozliší pohlaví
- objasní řád přírody (nebezpečí alergií, nečistot, infekcí, kouření, drog)
- dodržuje pravidelný pohyb na čerstvém vzduchu a pravidelný spánek, stravuje se zdravě
- svým odpovědným chováním předchází úrazům a základním druhům nebezpečí (léky, jedovaté rostliny, plyn)
- poskytne první pomoc při drobném úrazu, přivolá pomoc, zná důležitá telefonní čísla
- na modelových situacích předvede, jak odmítnout nabízené laskominy od neznámých lidí, svezení v autě
- vyhýbá se podezřelým, úchylným lidem
- objasní pojem šikana, týrání, brutalita, osvětlí způsob, jak se zachovat v takové situaci
- dodržuje pravidla chodce, řídí se pravidly silničního provozu
- objasní způsob vyhlášení stavu ohrožení a nácviku evakuace, zásady evakuace

Učivo:

Znaky lidského života – rozum, řeč, práce

Průběh lidského života, jeho fáze – kojeneček, batole, předškolák, školák, dospívání, dospělost, stáří

Části postavy, tváře, obličej, nitro, tekutiny

Nebezpečí alergií, nečistot, infekcí, kouření, drog

Hygiena, pravidelný spánek, pohyb na čerstvém vzduchu, pestrost stravy

Předcházení úrazům, nebezpečím – léky, jedovaté rostliny, plyn

První pomoc drobných úrazů – rychlonáplast, obvaz, přenášení raněného

Bezpečné chování před cizími lidmi, šikana, týrání, brutalita

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Místo, kde žijeme

Žák:

- podrobněji se seznamuje s krajinou svého bydliště
- orientuje se na mapě ČR, orientuje se v různých mapách, pozoruje rozdílnost map
- popíše polohu bydliště, sousedního osídlení, hlavního města ČR, pohoří a vodstva
- objasní zvláštnosti regionu
- pracuje s buzolou a mapou, určuje světové strany podle přírodních úkazů
- v přírodě se orientuje podle turistických značek
- charakterizuje podnebí, vodstvo, pohoří, lidská sídla, památná místa ČR, rozmanitost zemského povrchu
- vyjmenuje některá významná místa v Praze, lázeňská města, rekreační oblasti
- vypráví o své cestě, najde cíl na mapě, stručně popíše tamní život
- vyjmenuje státní symboly, vysvětlí jednoduchým způsobem význam státních svátků, zná některé regionální politiky
- charakterizuje velmi stručně některé vybrané termíny

Učivo:

Místní a okolní krajina, mapa ČR, různé druhy map, jejich odlišnosti, vysvětlivky a značky, turistický průvodce

Region, rodáci, místní památky, pověsti, místní politici, starosta obce, primátor města

Podnebí, vodstvo, pohoří, lidská sídla, památná místa ČR, významná města ČR, surovinové zdroje

Praha – hlavní město, nejvýznamnější místa, stavby, památky ...

Pojmy – republika, hlavní město, prezident, vláda, parlament, volby, ústava, zastupitelstvo

Tematický okruh: Lidé kolem nás

Žák:

- uvědomuje si své místo mezi lidmi spoluvytváří dobré společenské vztahy
- pracuje v týmu, dokáže se podřídit ostatním, chápe nadosobní hodnoty a smysl solidarity a vzájemnosti
- objasní význam vzdělání
- zná svá práva a povinnosti, rozpozná protiprávní jednání
- chová se v souladu s pravidly slušného chování

Učivo:

Mezilidské vztahy, komunikace mezi lidmi, zájmové spolky, kroužky, pomoc slabším a nemocným

Právo, spravedlnost, principy demokracie, soužití lidí, vzájemná snášenlivost, právní ochrana občanů a jejich majetku

Tematický okruh: Lidé a čas

Žák:

- určuje čas jako fyzickou veličinu a historii jako časový sled událostí
- pracuje s pojmy: kalendář, letopočet, generace, režim dne, roční období
- formou četby a získáváním informací z encyklopedií se seznamuje s historií kraje
- rozpozná některé regionální památky, dle možností osobně navštíví

Učivo:

Orientace v čase, časový řád, průběh lidského života

Současnost a minulost v našem životě

Regionální památky

Báje, mýty, pověsti z našeho kraje

Tematický okruh: Rozmanitost přírody

Žák:

- charakterizuje rozmanité podmínky života na Zemi, význam vodstva, ovzduší, půdy, rostlinstva, živočišstva
- objasní odpovědnost lidí i přírodu, za ochranu a tvorbu životního prostředí, likvidaci odpadu, ekologické katastrofy a živelné pohromy, uvažuje ekologicky a také se tak chová
- vysvětlí význam nerostného a půdního bohatství
- charakterizuje znaky života, stavbu těla rostlin a živočichů, jejich význam
- určuje rostliny v okolí školy
- pozná běžné zástupce hornin a nerostů, objasní jejich výskyt
- vysvětlí význam některých hospodářsky významných hornin a nerostů
- porovnává látky, změny látek a jejich skupenství
- vyhledává k danému tématu informace v literatuře

Učivo:

Rovnováha v přírodě, látky a jejich vlastnosti

Životní podmínky na Zemi

Chování k přírodě, ochrana přírody

Voda a vzduch

Nerosty, horniny, půda

Rostliny, houby, živočichové

Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví

Žák:

- popíše základní stavbu a funkci lidského těla, životní potřeby a projevy, pohlavní rozdíly, základy lidské reprodukce
- charakterizuje životní potřeby a projevy, biologické a psychické změny při dospívání
- dodržuje denní režim pitný režim
- uvede příklady zdravé stravy
- účelně organizuje svůj den
- uplatní účelné způsoby chování v situacích ohrožujících život a zdraví, předvede na modelových situacích
- dodržuje bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu, v roli chodce a cyklisty
- vysvětlí krizové situace a chování v nich

Učivo:

Lidské tělo, vývoj jedince, životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce

Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – biologické a psychické změny v dospívání

Péče o zdraví, zdravá výživa

Situace hromadného ohrožení, modelové situace

Osobní bezpečí, návykové látky a zdraví, odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače

Krizové situace – šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita

Linka bezpečí

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Místo, kde žijeme

Žák:

- orientuje se v místě bydliště, pracuje s mapou
- orientuje se v přírodě podle kompasu a mapy, vyhledává v mapách, řídí se vysvětlivkami, měřítkem mapy, turistickými značkami
- vyhledává na mapě světa, Evropy vodstvo, země
- srovnává životní podmínky a prostředí vybraných států EU
- na internetu vyhledává informace o životě lidí žijících odlišným způsobem života
- hodnotí státní zřízení, politický systém ČR
- srovnává státní správu a samosprávu
- sleduje zeměpisné filmy
- připraví si referát na dané téma

Učivo:

Orientace na mapě světa, Evropy, ČR

Druhy map, plány – srovnávání

Opakování světových stran, práce s mapou a kompasem

Regiony ČR, průmysl, zemědělství, velká města ČR

Naše vlast, domov, národ

Tematický okruh: Lidé kolem nás

Žák:

- charakterizuje mezilidské vztahy, soužití lidí, funkci rodiny, pomoc sociálně slabým a nemocným, církve, zájmové spolky, pravidla soužití mezi chlapci a dívkami
- objasní vybrané termíny
- sleduje věci v časové posloupnosti, uvědomuje si hledisko prostorové a časové

- pozoruje život v různých biotypech
- samostatně vyhledává informace z literatury na dané téma
- uvažuje o příčinných vztazích

Učivo:

Soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace mezi lidmi, funkce rodiny, pomoc nemocným a sociálně slabým, společný „evropský dům“ politické strany, zájmové spolky, církve

Lidské výtvoř

Obrazy z českých dějin

Tematický okruh: Lidé a čas

Žák:

- stručně charakterizuje některé historické události ČR
- vysvětlí některé historické pojmy
- orientuje se na časové přímce
- vysvětlí význam některých významných osobností pro vývoj ČR

Učivo:

Historie ČR

Obrazy z dějin ČR od 19. století – Národní obrození, vlastenci a buditelé, průmyslová revoluce, r. 1848

Život ve 2. polovině 19. století v Čechách

První světová válka, T. G. Masaryk

Okupace a druhá světová válka

Osvobození, komunismus, revoluce 1989, současnost

Tematický okruh: Rozmanitost přírody

Žák:

- rozlišuje rozmanitost organizmů, podmínky pro život
- třídí organizmy a živé a neživé
- charakterizuje potravní řetězec
- získává nové informace o vodě, vzduchu, nerostech, horninách, půdě
- vysvětlí vznik Země, význam čistého ovzduší
- objasní střídání ročního období, dne a noci, podmínky pro život na Zemi
- hodnotí ochranu životního prostředí, nutnost likvidace odpadu
- charakterizuje živelné pohromy, ekologické katastrofy

Učivo:

Látky a jejich vlastnosti

Podmínky pro život na Zemi

Živé a neživé organizmy

Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, střídání ročních období

Životní společenstva – lesy, louky, pole, města, vody

Živelné pohromy – požár, povodeň, zemětřesení, výbuch sopky, ekologické katastrofy

Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví

Žák:

- vysvětlí souvislosti mezi funkcemi a lidskými orgány
- dodržuje správný zdravý režim dne, chrání své zdraví správnou výživou a dostatkem spánku
- vysvětlí pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, základy sexuální výchovy, změny v dospívání, etickou stránku sexuality, předčasnou sexuální zkušenost
- objasní možnosti nákazy HIV/AIDS a prevenci nemocí

- charakterizuje vývoj dítěte před a po narození až do smrti člověka
- poskytne první pomoc při drobných poraněních
- na modelových situacích předvede, jak odmítnout návykovou látku

Učivo:

Funkce základních lidských orgánů, lidské tělo, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou

Zdravý režim dne, hygiena odívání, aktivní pohyb

Vývoj člověka

Nemoci, drobné úrazy, poranění, první pomoc – praktický nácvik

Prevence návykových látek, besedy s odborníky, hrací automaty, počítače

Šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita a jiné násilí, služby odborné pomoci

Hygiena odívání, aktivní pohyb

Vzdělávací oblast: 5. Umění a kultura

Vzdělávací obor: 5. 1. Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

1. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

2. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- zpívá v jednohlasu podle svých dispozic čistě a rytmicky
- pomocí Orffových nástrojů (dřívka, triangel) vyjádří rytmus říkadla, písňe
- rozliší některé vybrané hudební nástroje
- vyjadřuje pohybem hudbu
- sluchem rozlišuje některé vybrané hudební žánry

Učivo:

Dechová a hlasová cvičení

Nácvik jednoduchých lidových a umělých písní

Hra na Orffovy nástroje, slovní a hudební rytmus, tempo

Poslech vybraných instrumentálních skladeb, taneční hudby, pochodů, ukolébavek

Tanečky a naučené písňe

2. ročník

Očekávané výstupy:

Žák:

- zpívá v jednohlasu podle svých dispozic čistě a rytmicky v rozsahu c1 – c2
- správně při zpěvu dýchá, dodržuje hlasovou hygienu, dodržuje délku, sílu barvu, výšku tónu
- intonuje v durové tónině
- pohybově vyjadřuje rytmus hudby, náladu, hudební výraz

- cvičí chůzi ve $\frac{3}{4}$ taktu vpřed a vzad, na místě, ve dvojici v postavení vedle sebe a proti sobě – za obě ruce, proti sobě zkřížmo, samostatně ruce v bok
- rozliší na konkrétní písni $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ takt
- rozpozná některé vybrané hudební nástroje
- rozezná hudbu taneční, ukolébavku, pochod
- poslouchá a za pomoci učitele rozebere skladbu
- rozliší lidovou a umělou píseň

Učivo:

Otevírání úst, výslovnost, správné dýchání

Sjednocování hlasového rozsahu

Tvoření hlasového tónu

Základy hry na dětské hudební nástroje

Doprovody ve $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ taktu

Melodizace textu

Krok, chůze vpřed, vzad, na místě, běh ve $\frac{2}{4}$ taktu

Hudební žánry

Poslechové skladby – hymna

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- zpívá jednohlas, dvojhlas
- intonuje v dur a moll
- hraje na jednoduché hudební nástroje
- pohybem vyjádří hudbu, náladu

- rozpozná lidský hlas a hudební nástroj, taneční hudbu, pochod, ... melodii vzestupnou a sestupnou, kontrast a gradaci
- rozpozná kvality tónů
- orientuje se v grafickém záznamu vokální hudby
- rozliší hudbu podle její společenské funkce
- rozpozná některé vybrané hudební nástroje

Učivo:

Správné dýchání, měkké nasazení, tvorba tónu, dělení slov, výslovnost, frázování, tempo

Sjednocení hlasového rozsahu

Kánon, sluchové rozeznání dur a moll tónin, durové a mollové písně

4/4 takt

Hra na Orffovy nástroje

Předehra, mezihra, dohra

Doprovod na zobcovou flétnu, keyboard

Vyjádření hudby pohybem – polka, třídobá chůze po kruhu, dvoudobá chůze v průpletu

Taktování, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

Improvizace, pantomima

Délka, síla, barva, výška tónů

Grafický záznam – noty c1 – a1, G klíč, nota celá, pomlka, notová osnova, taktová čára

Hudební nástroje – akordeon, lesní roh, malý bubínek, činely, basová kytara

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- zpívá jednohlas, vícehlas

- správně dýchá, dodržuje hlasovou hygienu
- hraje na jednoduché hudební nástroje, improvizuje
- vytleskává 3/8 rytmus
- charakterizuje některé vybrané hudební formy
- orientuje se v notovém zápisu
- nacvičí základní kroky k polce, valčíku, poskočný a cvalový krok
- taktuje na dvě doby
- rozliší píseň lyrickou, žertovnou

Učivo:

Průpravná cvičení pro dvojhlas, pěvecké dělení slov

Sjednocování hlasového rozsahu

Měkké nasazení hlasu, klidný nádech, prodlužování výdechu

Notový zápis

Taktování

Taneční hry se zpěvem, vyjádření nálady

Poslech: Menuet – W. A. Mozart

Proč bychom se netěšili – B. Smetana

Čtvero ročních období – A. Vivaldi

Příhody lišky Bystroušky – L. Janáček

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- dodržuje zásady správného zpívání

- hraje na Orffovy nástroje a zobcovou flétnu
- pohybem vyjádří hudbu, svou náladu a momentální pocity
- zapisuje do notové osnovy
- vysvětlí některé vybrané pojmy
- vytleskává známé melodie
- složí podle svých možností velmi jednoduchou skladbu a zahraje ji před ostatními
- sólově reprodukuje oblíbenou píseň

Učivo:

Notová osnova, složitější zápis not dle diktátu, grafický záznam vokální hudby

Zásady správného zpívání – měkké nasazení, správné dýchání, frázování, vyslovnost

Polyfonie, ukázky polyfonní hudby

Pojmy – rytmus, dynamika, synkopa, triola, stupnice, předznamenání, polyfonie, orchestr, dirigent, kapelník, sbormistr

Jednoduchý hudební doprovod k písním na klávesnici, keyboardu

Reprodukce písně před třídou, reprodukce vlastní tvorby před ostatními žáky

Vzdělávací obor: 5.2. Výtvarná výchova

Vyučovací předmět. Výtvarná výchova

1. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- rozpoznává a vyjmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuální obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

2. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- při výtvarné práci využívá linii, tvar, objem, barvu, rozvrhne je na ploše
- pozoruje přírodu, vlastnosti zvířat, rostlin
- výtvarně vyjádří svůj vztah k přírodě, oceňuje krásu přírody, vyjadřuje přírodu jako běh času (roční období)
- poznává okolí školy jako nové životní prostředí
- ilustruje zážitky ve světě mimo školu (sport výlet, přátelé, návštěva u lékaře, na poště, na nádraží, v obchodě, ...) zážitky z pohádek, říkanek, písniček, významná sváteční setkávání (rodinné oslavy, Vánoce, Velikonoce, ...)
- při vlastní tvorbě uplatňuje své prožitky, zkušenosti, poznatky, nálady, pocity

Učivo:

Vyškrabávaná technika, plastelína, kresba, kolorovaná kresba, malba (tempery, akvarel, mastný pastel), plastické práce z papíru, práce s barvou a linií, hra se stopu materiálu, střídání teplých a studených tónů, barevné kontrasty, vztah doplňkových barev, uplatnění rytmu, základní pravidla kompozice, hra s kompozicí, expresivní a impresivní vyjádření

Náměty:

Motivy ze života dětí, ze školního prostředí, ilustrace, barvy ročních období, řeč zvířat, dekorace, můj domov a já, Vánoce, ...koláže s dotvářením kompozice, fantazijní kresby, malby („Snová krajina“, „Zvíře z jiné planety“ ...), vyjádření hudby barevně, portrét, autoportrét, lidská postava, oblíbené zvířátko

Abstraktní námět s použitím vlnité lepenky či jiného materiálu, koláže, práce se stavebnicí na rozvoj prostorové orientace

Tanec, motýl, koulení míče, bruslař kreslí (linka, linka vyjádřená bavlnkou), pohyb ptačích křídel, ...

Srst kočky, chlad, teplo, ...

Besed o uměleckém díle, návštěva výstavy výtvarného umění

Představy o jiné planetě, květina, zvíře z jiné planet

Ilustrace pohádky, písně, říkadla, ...

2. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- kreslí linie, vyjádří tvar a objem
- rozvrhne práci na plochu
- výtvarně vyjádří některé skutečnosti – práci v rodině, počasí, roční období, nákupy, tradice a zvyky, změny v přírodě

Učivo:

Linie, trhací koláž, koláž z textilu, jednoduchá frotáž, dekorativní práce, vyškrabávaná technika, pastel, malba, kresba, kresba tuší, kolorování, textilní dekor, vodové barvy, voskovky, ...

Náměty: nejkrásnější prázdniny, ilustrace k říkance, stéblo trávy, šípkový keř, podzimní listí, koho mám rád, maminka s deštníkem, rodinné oslavy, čert a Mikuláš, zimní krajina, ilustrace pohádky, jarní kvítí, dopravní prostředky, teplý letní den, sportovní den ve škole, louka plná květů, ...

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- vyjádří poznání, představy, vztah k barvám, vnímá tvary
- vyjádří představivost a tvořivost, vztah k tradicím, k přírodě a životnímu prostředí, k lidským výtvorům, pohyb a charakteristiku postav, ...
- využívá při práci barevné plochy, struktury

Učivo:

Hra s barvou a experimentování, malba, tuš, frotáž, modelování, kombinované techniky, práce s moduritem, linie, hra s písmeny, prostorové práce, rozfoukávání barev ...

Náměty: podoby rostlin od řasení k odumírání, kytice, stromy, keře, listy, ilustrace k textu, zážitky dětí, záložka, dárkový papír, talíř, hrneček, stopy v blátě, zorané pole, domy v mlze, novoroční přání, příroda v různých ročních obdobích, hlava kamaráda, bludiště, paprsky slunce, letokruhy, proudění vody kolem kamenů, zničený les, sochy, ...

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- volí způsoby, jak vyjádří a vysloví výtvarně své prožitky
- vnímá styk s přírodou a výtvarně ho zpracovává
- využívá při své práci netradiční výtvarné přepisy
- citlivě vnímá a vyjadřuje pomocí barev, tvarů, linií a objemů skutečnost
- hledá nevšední podoby reality
- volí vhodné výtvarné vyjadřovací prostředky ve vztahu k individuálnímu pojetí výtvarného přepisu
- objevuje detaily, vytváří celistvé obrazy

- navštíví výstavy s výtvarným uměním, beseduje o umění přiměřeně ke svému věku
- výtvarně zpracovává představy, fantazii, prožitky, poznatky, zkušenosti ve vlastní tvorbě

Učivo:

Linie, tvar, kresba, lepení nitě, mapa, kolorovaná kresba, koláž, dekorativní motivy s modrotiskem, ilustrace, kolorovaná kresba, ...

Náměty: volně stočená nit – vlasy na hlavě, věž, zážitky ze života dětí doma, ve škole na ulici, spolužák, maminka, děti při hrách, oblíbené zvířata a jejich mláďata, gratulace, záložka, sportovní utkání, literární text vyjádřený kresbou, třída, rodina, kosmické téma, hračka, komiks, reklama, doplnění poloviny fotografie, roční období, zátiší, ...

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- pozoruje přírodu, změny v přírodě během různých ročních období
- vybírá výtvarné prostředky k vyjádření svých pocitů, prožitků, nálad, ...
- ilustruje svůj prožitek nad shlédnutým uměleckým dílem
- vnímá souvislosti s ostatními smysly a výtvarně je zpracovává
- ilustruje významné společenské události, pohyb postav
- propojuje různé výtvarné techniky
- navštíví muzeu, výstavu výtvarných děl, beseduje nad shlédnutými díly

Učivo:

Kresba, kolorovaná kresba, malba, rozfoukaná linie, ilustrace, kombinované techniky, koláž, ilustrace daného či vlastního literárního textu, ...

Náměty: ovoce, zelenina, zajímavé stavby, detaily ulic stromy, keře, dekorační závěs, tapety, předsádka knih, dekorační stěna, oslavy Vánoc, Velikonoc, postava v klidu a v pohybu, ilustrace pohádky, písně, poutač, maska, hračka

Vzdělávací oblast: 6. Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: 6.1. Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

1. období

Očekávané výstupy:

Žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. období

Žák:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- rozpozná tělovýchovné pojmy, smluvené signály, povel, gesta, značky
- udržuje správné držení těla v klidu, v různých polohách
- správně dýchá, zvedá zátěže, pohybuje se z místa na místo dle pokynů učitele
- dodržuje správné držení těla při cvičeních
- zapojí se do hry s házením, přihraje míček, kroužek,...
- probíhá, přeskakuje přes překážky, skáče přes švihadlo
- zvládá průpravná cvičení, cvičení na vybraném nářadí, prolézá jednotlivé díly překážkové dráhy, provádí výskoky, seskoky, manipuluje s míčkem
- hraje dle zjednodušených pravidel vybrané míčové hry, objasní pravidla hry
- nacvičí rychlý běh, skok do dálky z místa, hod míčkem, chůzi v terénu
- koordinuje pohyb správným dýcháním
- pečuje o správnou hygienu pohybu
- vysvětlí zásady správného chování v přírodě
- pozná turistické značky a řídí se jimi
- chová se fair play
- objasní velmi jednoduchým způsobem olympijské ideály a symboly
- pomáhá při měření výkonů

Učivo:

Přenášení váhy, sunný krok, běh, poskok, smluvené signály, cval, chůze, koníčkový poskok, šplh, házení kroužků, míčku, míčové přihrávky, hod jednoruč, obouruč, přihrávky, cvičení s plnými míči, cvičení na lavičkách, žebřinách, přeběhy přes nízké překážky, probíhání a přeskokování lana, přeskoky přes švihadlo, podbíhání švihadla, dribling, jednoduchá cvičení na lavičkách, žebřinách, bedně, válení suků, stoj na lopatkách, kotoul vpřed, chůze po kladince, výskoky, skoky s odrazem na trampolínce, překážky přes bednu, přebíhání, podlézání jednotlivých dílů, manipulace s hokejkou, běh na 50 m, běh střídavý s chůzí, překážkový běh, skok do dálky, vytrvalý běh, hod kriketovým míčkem, chůze v terénu, ochrana přírody (nelámat větve, netrhat rostliny, nerozkopávat houby, nekřičet v lese, ...), vybrané turistické značky, estetický pohyb vyjádřený na hudbu, hygiena pohybu

2. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- provádí pohybovou činnost, protahovací cvičení, akrobacii, cvičení s náčiním
- dodržuje zásady správného držení těla
- zvládá rychlý běh, skok do dálky z místa, hod míčkem na dálku a na cíl
- prokáže základní plavecké dovednosti
- zvládá vybrané hry, soutěže, závody se zjednodušenými pravidly
- dodržuje bezpečnost před a při tělovýchovných činnostech
- řídí se tělocvičným názvoslovím
- ošetří drobná poranění

Učivo:

Protahovací cvičení, průpravná cvičení, cvičení s míčkem, švihadlem, kruhem, běh na 50 m, skok do dálky z místa, hod míčkem na dálku a na cíl, základní plavecké dovednosti (technika – kraul), kotoul vzad, přihrávky jednoruč, obouruč, základy driblingu, pravidla minisportu,

bezpečnost při TV, první pomoc při drobném poranění a přivolání pomoci, vybrané tělocvičné názvosloví

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- při pohybu správně drží tělo, procvičuje jednotlivé svalové oblasti za vedení učitele
- koordinuje svůj pohyb s dýcháním
- rozvíjí vzájemné vztahy při cvičení ve dvojicích, trojicích, družstvech, ...
- reaguje na základní taneční terminologii
- orientuje se v prostoru, pohybuje se po přímce, kruhu, spirále
- osvětlí význam pohybu pro zdraví

Učivo:

Význam pohybu pro své zdraví, správné držení těla průpravná a relaxační cvičení, hygiena a bezpečnost při tělesné výchově, první pomoc, jednoduché akrobatické sestavy, cvičení s hudbou, přeskoky přes švihadlo, cvičení na lavičkách, žebřinách, cvičení s tyčkami, míči, plnými míči, běh na 50 m, vytrvalý běh, základy míčových her (vybíjená, kopaná), florbalu

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- reaguje správně na smluvené signály, povely, gesta, značky
- charakterizuje základy sportovních her, předepsaná pravidla při sportování dodržuje
- dodržuje správné držení těla při cvičeních
- pomocí průpravných cviků, přetahů, pohybových her procvičuje jednotlivé svalové skupiny
- hraje dle zjednodušených pravidel vybrané míčové hry, objasní pravidla hry

- nacvičí rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky z místa, hod míčkem, chůzi v terénu
- koordinuje pohyb správným dýcháním
- pečuje o správnou hygienu pohybu, vhodné oblečení a obutí
- vysvětlí zásady správného chování v přírodě
- pozná turistické značky a řídí se jimi
- podle ročních období sáňkuje, bobuje, event. lyžuje
- při hře se chová fair play
- objasní velmi jednoduchým způsobem olympijské ideály a symboly
- pomáhá při měření výkonů

Učivo:

Průpravné cviky, relaxační cviky, přetahy, jednoduché akrobatické sestavy, přeskok přes kozu (roznožka), cvičení na lavičkách, na žebřinách, na malé kladince, překážková dráha, cvičení s náčiním, běh na 50 m, vytrvalý běh, skok do dálky a výšky, hod míčkem, chůze v terénu, základní pohybové testy, měření výkonů, první pomoc v podmínkách TV, pravidla her a soutěží, míčové hry – vybíjená, kopaná, pravidla odbíjené, přihrávky jednoruč, obouruč, dribling, olympijské ideály, symboly sportovní jednání a chování

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Žák:

- koordinuje pohyb s dýcháním
- osvětlí význam pohybu pro zdraví
- procvičuje jednotlivé svalové oblasti
- dodržuje hygienu a bezpečnost při TV
- vnímá a prožívá hudbu, na kterou cvičí
- charakterizuje vybrané základní taneční termíny, předvede je v praxi
- taneční improvizací vyjádří svůj prožitek z hudby
- chová se tak, aby nedošlo k úrazu

- reaguje na příslušná názvosloví
- rozvíjí vzájemné vztahy při cvičení ve skupinách, dvojicích,...

Učivo:

Kompenzační, relaxační cvičení, správné držení těla, zvedání přiměřené zátěže

Průpravná cvičení, jednoduché akrobatické sestavy, sestavy na kladince, běh na 50 m, vytrvalý běh, skok do dálky a výšky, přetahy a přetlaky, cvičení s míči, švihadly, plnými míči, přeskoky přes kozu (skrčka), cvičení na trampolínce, manipulace s pálkou, přesun v terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, základní tělocvičné názvosloví

Vzdělávací oblast: 7. Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Práce s drobným materiálem

Žák:

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Konstrukční činnosti

Žák:

- ovládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období

Žák:

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Pěstitelské práce

Žák:

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

2. období

Žák:

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

1. období

Očekávané výstupy:

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Žák:

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2. období

Žák:

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

1. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Práce s drobným materiálem

Žák:

- tvoří velmi jednoduché výrobky, při nich procvičuje jemnou motoriku ruky
- při činnostech používá přírodní materiály, modelovací hmotu, papír a karton, textil, luštěniny a zachází s nimi hospodárně
- postupuje při své práci podle slovního návodu učitele
- udržuje pořádek na svém pracovním místě

Učivo:

Stříhání papíru na proužky, kroužky a tvary podle předkreslené předlohy, ohýbání a trhání papíru, skládání podle návodu a pomoci učitele, třepení, stříhání látky, třídění luštěnin a tvorba jednoduchých obrázků lepením na papír, navlékání korálek, ...

Výroba přání ke slavnostním příležitostem, výroba jednoduchých figurek, zvířátek, záložky,...

Tematický okruh: Práce montážní a demontážní

Žák:

- pracuje s velmi jednoduchými stavebnicemi
- při montáži a demontáži se řídí pokyny učitele
- zapojí do činností svou fantazii nebo staví podle zjednodušeného návodu
- na pracovním stole udržuje pořádek, po demontáži uklidí všechny díly stavebnice zpět na příslušné místo

Učivo:

Sestavování modelů podle své představivosti

Smysl pro pořádek, úklid stavebnice

Tematický okruh: Pěstitelské práce

Žák:

- pojmenuje kořen, stonek, list, květ rostliny
- za pomoci a slovního vedení zalévá nenáročné pokojové rostliny ve třídě, přesazuje je, kypří půdu
- pozoruje vývoj a růst pěstovaných rostlin, slovně hodnotí, diskutuje

Učivo:

Ošetřování pokojových rostlin – zalévání, kypření půdy, přesazování

Koutek živé přírody

Pozorování vývoje rostlin

2. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Práce s drobným materiálem

Žák:

- pracuje s přírodními materiály, s modelovací hmotou, papírem a kartonem, s textilem a drátem, luštěninami a zachází s nimi hospodárně, při tom procvičuje jemnou motoriku
- pracuje podle slovního návodu
- udržuje pořádek na svém pracovním stole

Učivo:

Výroba figurek zvířátek, postav, pohádkových bytostí, napodobenin předmětů denní potřeby, šperků, přání ke Dni matek, Velikonocům, ...

Tematický okruh: Práce montážní a demontážní

Žák:

- zorganizuje si práci (co je podstatné, potřebné, co je třeba udělat nejdříve)
- skládá připravený materiál
- podle návodu učitele organizuje svoji činnost
- zvládá jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicí
- při práci používá vhodné díly a nástroje, které si sám volí

Učivo:

Sestavování modelů, jednoduché práce podle návodu, puzzle, stavebnice Cheva, Seva na prostorovou stavbu

Tematický okruh: Pěstitelské práce

Žák:

- charakterizuje jednoduchým způsobem stavbu rostlin (kořen, stonek, list, květ)
- objasní význam kypření půdy, zalévání, hnojení, ...
- provede pokus se světlem při pěstování pokojových rostlin
- pečuje o méně náročné pokojové rostliny, zalévá je, kypří půdu, přesadí je

Učivo:

Pěstování rostlin v jednotlivých fázích růstu

Význam hnojení, kypření, světla

Pěstování rostlin ze semen

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Žák:

- podle návodu zhotoví jednoduchou pomazánku, ovocný pohár, zeleninový salát
- rozpozná jednotlivé suroviny
- dodržuje hygienu a čistotu při práci
- upraví stůl pro každodenní stolování

3. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Práce s drobným materiálem

Žák:

- při činnostech s jednotlivými materiály využívá jejich vlastnosti
- zhotoví výrobek z přírodnin (jeřabiny, šišky, šípky,...), z plastelíny, moduritu, keramické hlíny pracuje se papírem, kartonem, s textilem, s drátem
- probouzí při veškeré činnosti svoji dětskou fantazii
- dbá pokynů učitele, dodržuje bezpečnost
- udržuje své pracovní místo v čistotě
- poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

Správné používání, držení nůžek, jehly, špachtle, nože

Příprava přírodnin, jejich sběr a sušení

Modelování a tvarování modelovací hmoty

Stříhání, trhání, lepení papíru

Ohýbání drátu

Navlékání nitě do jehly. Základní stehy – přední a zadní, přišívání knoflíků

Výrobky z přírodnin – např. korále, obrázky, koláže, lidská postava, zvířátka v ZOO, ...

Modelování – ovoce, zeleniny, užitekované nádoby a dekorativní předměty, ...

Výrobky z papíru – záložky, vločky, draky, skládky, masky, vánoční a velikonoční ozdoby, výroba robotů, domečků, ...

Výrobky z textilu – jehelníček, koláže, přišívání knoflíků, stehy

Výrobky z drátu – šnek, postavička, ...

První pomoc při úrazu

Tematický okruh: Práce montážní a demontážní

Žák:

- orientuje se v návodu stavebnice, pracuje podle něj
- při práci používá předlohu
- své pracovní místo udržuje v pořádku
- po demontáži uklidí všechny díky stavebnice zpět na své původní místo
- staví také na základě své fantazie, k činnosti využívá různých papírových krabiček

Učivo:

Ze stavebnice sestavuje pokojíček, nábytek do pokoje, zahradní náčiní, auta, ...

Z krabiček staví budovy, roboty, továrny, sídliště, ...

Tematický okruh: Pěstitelské práce

Žák:

- pozoruje na vycházkách přírodu ve všech ročních obdobích, pozoruje změny v přírodě
- objasní základní podmínky pro pěstování rostlin
- vyhledá informace o pěstování rostlin v literatuře
- ve třídě pěstuje pokojové rostliny, pravidelně o ně pečuje, sleduje jejich vývoj

- v koutku přírody pozoruje růst rostlin, které sám zasel
- za zahradě dle možností provádí výsev méně náročných vybraných rostlin, pečuje o ně
- rozpozná a velmi stručně charakterizuje některé jedovaté rostliny
- dodržuje zásady bezpečnosti práce a zásady hygieny

Učivo:

Pozorování přírody, záznam změn během ročních období, zvláště na jaře

Pozorování růstu rostlin (řericha, fazole,...) ve třídě, záznamy do tabulky

Péče o květiny ve třídě – pravidelné zalévání, omývání listů, kypření, přesazování

Péče o rostliny na pozemku – výsev (ředkvičky, mrkev, ...) kypření, okopávání, jednocení, pletí zalévání, záznamy do tabulky

Zásady hygieny a bezpečnost práce

První pomoc při úrazu

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Žák:

- připraví jednoduchý pokrm na základě receptu
- přepočítá množství potřebných surovin na počet strážníků
- objasní zásady zdravé výživy
- vede si vlastní jednoduché záznamy o receptech a postupech práce
- při práci dodržuje veškeré hygienické požadavky, řídí se pokyny učitele
- podle zásad správného stolování upraví a prostře stůl
- při jídle dodržuje zásady slušného chování
- objasní chování při jídle doma a ve školní jídelně

Učivo:

Příprava jednoduchého pokrmu podle receptury – pomazánka, chuťovky, obložený chléb, zeleninový talíř, ...

Zásady správného stolování – prostření stolu (ubrus, prostírání, příbory, květina,...)

Zásady slušného chování u stolu a zásady hygieny stolování

Hygienické požadavky při práci

4. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Práce s drobným materiálem

Žák:

- při činnostech s jednotlivými materiály využívá jejich vlastnosti
- při práci dodržuje jednoduché pracovní postupy
- zhotoví výrobek z přírodnin (jeřabiny, šišky, šípky, traviny,...), z modelovací hmoty, kartonu, textilu, drátu,...
- při veškeré tvořivé činnosti probouzí svoji dětskou fantazii
- dbá pokynů učitel, dodržuje bezpečnost práce
- udržuje své pracovní místo v čistotě, dodržuje zásady hygieny
- poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

Práce s různými pracovními nástroji a pomůckami – nůžky, nůž, jehla, lepidlo,...

Jednoduché pracovní postupy – řezání, lepení, navlékání, sešívání, skládání,...

První pomoc při úrazu

Tematický okruh: Práce montážní a demontážní

Žák:

- orientuje se v návodu stavebnice, pracuje podle něj
- při práci používá předlohu, náčrt, návod
- své pracovní místo udržuje v pořádku

- po demontáži uklidí všechny díky stavebnice zpět na své původní místo
- poskytne první pomoc při poranění
- dodržuje hygienická pravidla a zásady bezpečnosti při práci

Učivo:

Konstrukční a prostorové stavby

Sestavování modelů podle náčrtů, předlohy, návodu

Tematický okruh: Pěstitelské práce

Žák:

- objasní základní podmínky pro pěstování rostlin, o výživě rostlin a osivu
- pěstuje rostliny ze semen v místnosti a na pozemku
- při práci používá vhodné nářadí, nástroje a pomůcky
- řídí se pokyny učitele
- pozoruje, zaznamenává, vyhodnotí výsledky pěstitelské činnosti
- rozezná některé druhy jedovatých rostlin
- dodržuje zásady bezpečnosti práce a zásady hygieny
- poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

Pozorování přírody, výsledky pěstitelských úspěchů či neúspěchů, jejich záznam do tabulek

Pěstování rostlin ze semene, příprava půdy, ošetřování pěstovaných rostlin péče o ně

Pěstování vybraných pokojových rostlin, zeleniny a bylin

Jedovaté rostliny

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Žák:

- samostatně připraví jednoduché pohoštění
- orientuje se v kuchyni, má přehled o kuchyňském vybavení
- objasní funkci kuchyňského zařízení
- upraví stůl pro každodenní stolování, vybere vhodné nádobí k různým druhům jídla
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

Kuchyňské zařízení, jeho funkce, provoz v kuchyni

Příprava jednoduchého pokrmu podle receptury – pomazánka, obložené chlebíčky, polévka

Zásady správného stolování - prostření stolu (ubrus, prostírání, příbory, květina,...)

Zásady slušného chování u stolu a zásady hygieny stolování

Hygienické požadavky při práci

5. ročník

Ročníkové výstupy:

Tematický okruh: Práce s drobným materiálem

Žák:

- vytváří výrobky z různých přírodních materiálů, využívá při tom prvků lidových tradic
- vhodně používá pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k pracovnímu materiálu
- provádí jednoduché pracovní operace a postupy, zorganizuje si práci
- zhotoví výrobek z přírodnin (jeřabiny, šišky, šípky, traviny,...), z modelovací hmoty, kartonu, textilu, drátu,...
- při veškeré tvořivé činnosti probouzí svoji dětskou fantazii
- dbá pokynů učitel, dodržuje bezpečnost práce

- udržuje své pracovní místo v čistotě, dodržuje zásady hygieny
- poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

Práce s různými pracovními nástroji a pomůckami – nůžky, nůž, jehla, lepidlo, provázky, bavlnky, ...

Jednoduché pracovní postupy – řezání, lepení, sešívání, skládání, ...

Zásady bezpečnosti práce, zásady hygieny

První pomoc při úrazu

Tematický okruh: Práce montážní a demontážní

Žák:

- sestaví model ze stavebnice podle přiložené předlohy, náčrtu, zvládá práci také podle slovního návodu učitele
- své pracovní místo udržuje v pořádku
- po skončení práce uklidí všechny díly stavebnice zpět na své původní místo
- dodržuje hygienická pravidla a zásady bezpečnosti při práci
- poskytne první pomoc při poranění

Učivo:

Plošné, konstrukční, sestavování modelů podle náčrtů, předlohy, návodu

Hygienické zásady, zásady bezpečnosti

První pomoc při úrazu

Tematický okruh: Pěstitelské práce

Žák:

- objasní základní podmínky pro pěstování rostlin, o půdě a jejím zpracování, o výživě rostlin a osivu
- pěstuje rostliny ze semen v místnosti a na pozemku, ošetřuje je
- při práci používá správné nářadí a pomůcky
- řídí se pokyny učitele
- pozoruje, zaznamenává, vyhodnotí výsledky pěstitelské činnosti
- provádí samostatně jednoduché pěstitelské pokusy, pozorování a záznam
- rozezná některé druhy jedovatých rostlin
- objasní pojem „rostlina jako droga“
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

Pozorování přírody, výsledky pozorování z pěstitelských pokusů, záznam do grafů

Pěstování rostlin ze semene, příprava půdy, ošetřování pěstovaných rostlin péče o ně

Pěstování vybraných pokojových rostlin, zeleniny a bylin

Jedovaté rostliny, rostliny jako drogy

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Žák:

- vybere vhodné potraviny na základě receptury, nakoupí jich správné množství, přepočtené na počet strážníků
- samostatně připraví jednoduché jídlo
- orientuje se v kuchyni, má přehled o kuchyňském vybavení
- objasní funkci kuchyňského zařízení
- upraví stůl pro každodenní stolování, vybere vhodné nádobí k různým druhům jídla na základě pravidel správného stolování

- předvede správné stolování, jednoduchou obsluhu a společenské vystupování na modelových situacích
- dodržuje zásady hygieny, udržuje na pracovní ploše pořádek, dodržuje správný postup při umývání nádobí
- objasní principy skladování potravin
- objasní historii a význam techniky v kuchyni
- dodržuje bezpečnost práce
- poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

Výběr, nákup, skladování potravin

Kuchyňské vybavení, provoz v kuchyni, historie a význam techniky v kuchyni

Příprava jednoduchého pokrmu podle receptury – polévka, milánské špagety, bramborová kaše a karbanátek, puding, koláč, ...

Zásady správného stolování – prostření stolu, jednoduchá obsluha, společenské vystupování při stolování, zásady hygieny stolování

Hygienické požadavky při práci, postup při umývání nádobí

Bezpečnost při práci, první pomoc při úrazu

